

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1,—, lanskoletne 2,—; mesečna naročnina Din 20,—, za tujino 30,—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

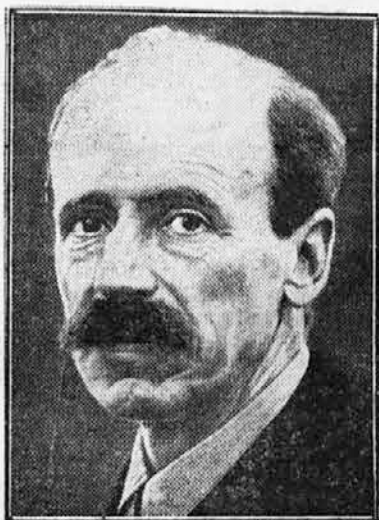
Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru. Uprava Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 20-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 191

Ljubljana, četrtek, dne 20. avgusta 1931

Leto II.

Grof Štefan Bethlen

Glasiilo centra o vladi kralja Aleksandra

»Njegova vlada — velika epoha Jugoslavije.«

»Germania«, glasilno nemškega centra, je objavila ob priliki desetletnice vlade kralja Aleksandra velik članek, v katerem najprej precej obširno opisuje razvoj in potek notranje in zunanje političnih dogodkov v Srbiji in Jugoslaviji od leta 1914 dalje. Izvajanja sicer niso vedno čisto točna, vendar pa dokazujejo, da se je avtor potrudil, da se dobro uži v naše razmere in da jih tudi objektivno in brez predsodkov poda nemški javnosti.

Članek povdarja, da ni sedanjega režima v Jugoslaviji razumeti kakor kakšno diktaturo, ki obstoji v drugih krajih, ker je sedanji režim le prehodni, kar je opetovano naglasil tudi kralj sam. To sklepa članek tudi iz ustanovitve banjskih svetov, v katerih je po njegovem mnenju tudi osebna podlaga za nov režim.

Članek v »Germaniji« se zaključuje z besedami: »... Dosedanji rezultati režima se vidijo najprej v dejstvu, da vlada stremi k izvedbi, po zgodovini, razvoju, kulturi in veri različnih plemen, ustvariti narodno enoto, kakor to zahteva enotni materni jezik vseh treh plemen v dobi nacionalističnega principa. Naj ne bo nomenjeno, da vodi k cilju po sigurni poti to stremenje najboljših sinov le pri miroljubni zunanji politiki. Če zato stremi kraljeva politika zelo premočrno k notranji, zunanji in vojaški konsolidaciji Jugoslavije, potem jo je vendarle treba presojati pod miroljubnimi vidiki.«

V vsem je v osebnosti jubilej praznujočega kralja utelešen vladar, ki ve, kaj hoče, ki osebno kot nad vse delaven človek hodi po svoji poti, ki brez dvoma služi vzgoji svojega naroda, iz čegar srede je pred okoli 100 leti zrasla dinastija Karadjordjevičev.

Vladarska doba Aleksandra kot regenta in kralja bo živel v zgodovini kot velika epoha Jugoslovanstva.

Nuncij Ciriaci bo zapustil Prago

Praga, 19. avgusta. V. Praški cerkveni krogi zatrjujejo, da bo apostolski nuncij msgr. Ciriaci, ki se sedaj mudi v Karlovih Varih, ostal na svojem diplomatskem mestu v Pragi le še dva meseca. Nato bo odpotoval v Rim. Novega nuncija v Pragi bo Vatikan imenoval šele po božiču.

Finančne težkoče Anglije

London, 19. avgusta. AA. Vlada je imela danes ob 10. sejo v Downingstreetu. Na seji so razpravljali o poročilu ekonomskega odbora, ki ga je sestavil nocoj. Odbor je daval pred sejo ministrskega sveta še enkrat pregledati to poročilo. O vsebini tega poročila in o predlogih krožijo v javnosti razni glasovi, ki pa jih je treba sprejeti zaenkrat z rezervno. Objavljeni pa bodo, čim jih vlada prouči in zavzame svoje stališče.

Katalonsko vprašanje v Španiji

Madrid, 19. avgusta. AA. Predsednik vlade Alcala Zamora je predložil poslanski zbornici osnutek katalonske ustave, ki mu ga je predal Macia.

Parlamentarna komisija, ki ji je poverjena naloga, da načrt prouči, je dodala nov člen, po katerem bi se Španija s pravno neodvisno odrekla vojni kot sredstvu narodne politike.

Poslovni stiki z Ameriko

Beograd, 19. avgusta. AA. Industrijska zbornica v Beogradu opozarja, naj se podjetja, ki žele stopiti v stike z Ameriko, obračajo za vse informacije na trgovinsko agenturo naše države: Yugoslav trade and tourist information office v New Yorku, 48 West 52. Street. Na ta naslov naj pošljejo podjetja tudi svoje ponudbe in cenike.

Konec Bethlenovega režima na Madjarskem

Celotna vlada grofa Bethlena je podala včeraj ostavko, ki jo je regent Horthy sprejel. Bethlenov odstop pomeni mogočen preobrat v vsej madjarski politiki — Sestava nove vlade poverjena grofu Karolyiju

Budimpešta, 19. avgusta. AA. Madjarska brzojavna agencija poroča: Na včerajšnji seji je ministrski svet razpravljal o splošnem položaju in sklenil, naj vlada zaradi izrednih razmer poda ostavko. Zato je danes predsednik ministrskega sveta grof Bethlen ob 10. dopoldne odšel v avdijenco k regentu Horthyju in mu izročil ostavko svojega kabineta. Regent Horthy je ostavko sprejel. Obenem je na predlog grofa Bethlena še dopoldne sprejel v avdijenci bivšega finančnega ministra Telekyja, bivšega ministra za zunanje zadeve grofa Julija Karolyija, popoldne pa zastopnika vladnih strank Pavla Pestaya ter predsednika krščansko-socialne gospodarske stranke ministra za socialno politiko dr. Ernsta. Po posvetu s temi politiki bo regent Horthy zavzel svoje stališče.

Grof Karolyi določen za Bethlenovega naslednika

Ob pol 2. popoldne, torej tri ure in pol po tem, ko je grof Bethlen podal ostavko, je državni upravitelj Horthy poveril sestavo vlade grofu Karolyiju, ki je mandat tudi sprejel. S tem je končana desetletna doba grofa Bethlena mogoče končnoveljavno. Grof Bethlen je dajal polnih 10 let korolit vsemu madjarskemu političnemu življenju. So pa politiki, ki pravijo, da grof Bethlen še pride na vlado.

Državni upravitelj Horthy je danes zjutraj, ko mu je grof Bethlen izročil ostavko vlade, zaprosil Bethlepa, naj sestavi nov kabinet. Ta gesta je bila samo gesta, ker se je v naprej vedelo, da bo Bethlen ponudbo odklonil, kar je tudi res storil. Priporočil je Horthyju, naj poveri mandat za sestavo vlade Teleskyju ali grofu Karolyiju. Državni upravitelj je poklical k sebi Teleskyja in ko je ta odklonil, je dal mandat Karolyiju. Avdijenca Teleskyja je trajala celo uro.

Budimpešta, 19. avgusta. d. O sestavi nove vlade, glede katere pa se posvetovanja še vrše, govore, da bo designirani ministrski predsednik Karolyi prevzel tudi zunanje ministrstvo. Za finančnega ministra je izbran bivši finančni minister Telesky.

Sedanji finančni minister Weckerle prevzame najbrže kmetijstvo. Razen Weckerleja bo prišel v novo vlado od dosedanjih ministrov najbrže samo še minister za narodno blaginjo Ernzt. Vsa druga ministrstva pa bodo zasedena z novimi močmi. Grof Karolyi je izjavil novinarjem, da je prepričan, da bo kriza v malo dneh likvidirana.

Vzroki Bethlenovega padea

Budimpešta, 19. avgusta. n. Politični krogi so že nekaj dni pričakovali — in sicer, odkar je madjarski ministrski svet izdal odredbe o izrednih finančnih merah, — da bo vlada grofa Bethlena podala ostavko. Vsi razlogi so govorili za spremembo ne le vlade, marveč vsega režima na Madjarskem. Grof Bethlen je poslal najboljši in najbolj vplivni finančniki in diplomate v Pariz, da bi dosegli posojilo za Madjarsko. Toda Francija je za to posojilo postavila določene pogoje. In šele tedaj, ko je Madjarska pristala in sprejela te francoske pogoje, je mogla dobiti posojilo. Danes dopoldne pa se je nenadoma razširila po Budimpešti vest, da je vlada grofa Bethlena padla.

To vest je objavil tudi »Mai Nap« v svoji izredni izdaji. Ostavko je podala vsa vlada z grofom Bethlenom na čelu. List je objavil tudi te podrobnosti: Ko se je sinoči ob pozni uri zaključila seja ministrskega sveta, na kateri so se zbrali vsi ministri, so bili slednji napram novinarjem neobičajno rezervirani, tako da so časnikarji sumili, da se pripravljajo sila važni dogodki. Ministrski svet je sinoči sklenil, da poda ves kabinet ostavko.

Zelo resen političen čin

Dunaj, 19. avgusta. d. Budimpeštanski dopisniki dunajskih listov poročajo, da je ostavka grofa Bethlena zelo resen političen čin in da pomeni mogočen preobrat v madjarski politiki. Dopisnik »Neue Freie Presse« spravlja demisijo v zvezo s finančno in gospodarsko krizo v Madjarski, izjavlja pa, da so bili pri ostavki grofa Bethlena odločilni tudi nekateri zunanje-politični momenti, čeprav je Bethlen še pred krat-

kim naglašal, da se je razmerje do Francije bistveno izboljšalo. Poročevalec lista »Wiener Allgemeine Zeitung« spravlja demisijo grofa Bethlena naravnost v zvezo z novim madjarskim posojilom, ki naj bi madjarsko politiko privedlo na nova pota.

Budimpešta, 19. avgusta. n. Zelo zanimiv in za sedanjo akcijo značilen moment je, kako kratka so bila posvetovanja za reševanje krize. Horthy ni niti sprejel predsednika magnatske zbornice, kakor je bil to do sedaj parlamentarni običaj.

Naloge bodoče vlade

Budimpešta, 19. avgusta. n. Ko je grof Karolyi sprejel mandat za sestavo nove vlade, je takoj začel razgovore z voditelji strank. Sodijo, da bo Karolyi sestavil vlado iz dosedanjih vladnih strank. Možno pa je tudi, da bo skušal sestaviti koncentracijsko vlado. V vsakem slučaju bo naloga nove vlade, da sprejme potrebne zakone za finančno konsolidacijo in da potem preide na popolnoma demokratičen režim. Vlada bo morala poskrbeti za nov volilni zakon s tajno in proporcionalno volilno pravico, nakar bo morala razpisati volitve. Bethlen ne vstopi v novo vlado, temveč se namestava, kakor razširjajo vesti iz njegove okolice, umakniti in iti nadaljši dopust.

Socialisti ne verujejo v spremembo režima

Budimpešta, 19. avgusta. n. V tujakšnih socialističnih krogih naglašajo, da je morala Bethlenova vlada iti iz razlogov zunanje politike. Režim pa se zaradi tega ne bo spremenil. Novi ljudje ne bodo storili drugega, kakor da bodo nadaljevali isto politiko, ki jo je deset let izvajal Bethlenov režim. Zato socialisti še sedaj napovedujejo odločen boj proti režimu in obetajo odkritja, kako je prišlo do spremembe v vladi.

Sicer pa na splošno prevladuje mnenje, da ni govora o kaki koalicijski, še manj pa o kaki koncentracijski vladi. Nova madjarska vlada bo prav taka, kakor je bila dosedanja. Koalicija bo sestavljena iz članov unitaristične stranke in krščansko-socialne gospodarske stranke.

Težki porod baselskega finančnega sporazuma

Šest mesecev odloga za nemške javne kratkoročne dolgove — Vprašanje privatnih kratkoročnih kreditov izločeno iz sporazuma — Dobri nasveti

Basel, 19. avgusta. v. Konferenca finančnih strokovnjakov, ki je zasedala ves teden v Baselu, je z velikimi težavami zaključila svoje delo. Konferenca je bila že sklenila, dati Nemčiji glede izplačila njenih kratkoročnih dolgov 6 mesecev odloga. Nemški javni kratkoročni dolgovi znašajo 5 milijard mark in Nemčija bi bila po sklepu finančne konference imela na ta način 6 mesecev časa, da reorganizira svoje gospodarstvo. Ze včeraj popoldne bi se bil moral podpisati takšen sporazum. Tedaj pa so se začeli Nemci obotavljati in sporazum o polnoči še ni bil podpisan.

Kar je zadevalo vprašanje nemških javnih kratkoročnih dolgov, je bil sporazum popoln, toda zastopniki Nemčije so hoteli, da bi se tudi nemški privatni kratkoročni dolgovi podaljšali za 6 mesecev. Ravnateljstvo državne banke pa je včeraj nemškim delegatom telefonično naročilo, naj ne podpišejo sporazuma, dokler se ves kompleks vprašanj javnih in privatnih nemških kratkoročnih dolgov v celoti ne reši. Ameriški delegat Wiggins, ki načeluje komisiji desetorice, pa je postavil ultimatum, da konferenca izbere ali sporazum ali katastrofo. To njegovo energično potezo so nemudoma sporočili dr. Lutherju in državni kancelarju dr. Brüningu, ki je v Berlinu sklical ministrski svet. Ta je po kratki debati sklenil, dovoliti nemškim delegatom v Baselu, da podpišejo sporazum. To se je davi okrog 1. ure tudi zgodilo.

Baselski finančni sporazum je pravzaprav nekaj »gentlemen agreement«, po katerem bodo nemške banke zadostile povpraševanju po kapitalu, kolikor bodo mo-

gle. V zadnjem času so namreč blokirali tuje depozite pri nemških bankah. Poleg sporazuma pa so podpisali tudi poročilo, ki ga je sestavila komisija desetorice. V tem poročilu so naglasili, da bo Nemčija uravnovesila svoje javne bilance. Vse nemške javne ustanove bodo v največji meri varčevale. Dokler pa se ne bodo pokazali prvi sadovi nove politike, bo treba vsekakor inozemske pomoči. Nemški in tudi vsem ostalim vladam so svetovali, naj v največji meri razvijejo takozvano kombinacijsko politiko, s katero se da doseči v splošnem stabilen finančni položaj. Končno so se v poročilu zbrali nasveti, kako naj se konkretno podaljšajo nemški javni kratkoročni dolgovi.

Basel, 19. avgusta. d. V dolgem poročilu komisije desetorice se navajajo natančni podatki o zadolžitvi Nemčije. Vsi dolgovi skupaj so v času od 1924 do 1930

narasli na 25,5 milijarde nemških mark. Nemške naložbe v inozemstvu znašajo po podatkih poročila skupaj 9,7 milijard mark, tako da znaša čista zadolžitve Nemčije 15,8 milijard mark. Primerjava med inozemskimi dobroimetji in inozemskimi obveznostmi nemških bank kaže, da so imele nemške banke konec leta 1930 v inozemstvu kratkoročnih aktiv v višini 2,6 milijard, med tem ko so znašale njih obveznosti ob tem času 7,2 milijarde. Kratkoročne zadolžitve se cenijo za konec leta 1930 na 10,3 milijarde. Pri tem pa niso vštet kratkoročni krediti, ki jih je najela državna banka. Od omenjenih 10,3 milijarde je bilo kake 2,9 milijarde zopet odtegnjenih. Poročilo se končuje z resnim svarilom vsem prizadetim vladam, naj ne zamude nobenega časa in naj Nemčiji in s tem tudi svetu takoj dajo nujno potrebno pomoč.

Sklepi konference za mednarodno agrarno banko

V novembru bo nova konferenca, na kateri se bo banka definitivno ustanovila

Rim, 19. avgusta. n. Danes se je zaključila konferenca zastopnikov 40 evropskih in drugih držav. Konferenca je razpravljala o ustanovitvi mednarodne agrarne banke, ki bi dajala državam in posameznim ustanovam agrarne kredite. Konferenca, ki jo je organiziral mednarodni poljedelski institut v Rimu, je vodil predsednik tega instituta Miccheli. Danes so podpisali zaključni protokol, v katerem so

odobrili inicijativo za ustanovitev mednarodne banke in obenem pozvali mednarodni institut, da v novembru skliče konferenco, na kateri se bo definitivno konstituirala mednarodna agrarna banka.

Jugoslavijo sta na tej konferenci zastopala generalni direktor pri kmetijskem ministrstvu dr. Stojković in ravnatelj Privilegirane agrarne banke dr. Šuster.

Ne čisto točen zaključek

V beograjski »Pravdi« je objavil dr. D. Smiljanić zelo toplo pisani uvodnik »Polom laži«, ki zasluži vso pozornost javnosti. V tem svojem članku pravi dr. Smiljanić, kako je bilo pred vojno samoobsebi umevna dolžnost vsakogar, da je svoje prepričanje branil brez ozira na osebno korist in kako se je tedaj splošno mislilo, da se narodno delo opravlja in širi brez vsake nagrade. Idealizem je bil takrat smoter, in takšen narod je zato tudi moral ustvarjati. Danes pa živimo brez idealizma, danes vse dela in služi le za denar. Zaradi denarja postajajo iz socijalistov buržuji in obratno in zaradi denarja piše kritik kritike in ponuja pisatelj tudi Pitigrilija. Vedno več je ljudi, ki pravijo, da pišejo povsodi, samo če bo njih delo plačano. Žep je nadmodril glavo, ideologi so se nehali. Dostojanstvo v človeku je padlo in značaji so izginili. Takšnih časov je bilo v zgodovini dosti mnogo, toda vedno le pri narodih, ki so bili v degeneraciji. Ker pa je Jugoslavija šele v začetku svojega razvoja, ni za njo te nevarnosti in zato bo to križ premagala. Zato je dr. Smiljanić prepričan, da pride v kratkem remedura, ko bo padla laž denarja in snobizma.

Kakor so pravilna vsa dejstva, ki jih navaja dr. Smiljanić, tako pa ne moremo, čeprav odločno optimisti, takoj pritrlditi njegovemu optimističnemu mnenju. Tudi se ne strinjamo z njim, da bi šele degeneracija narodov povzročila v narodih splošno vlado denarja, temveč mislimo, da se pričenja pravno propadanje narodov takrat, kadar pohlep po denarju čisto obvlada vse druge misli in čustva. Tej nevarnosti je vedno izpostavljen vsak narod in tudi takrat, če se je njegov razvoj šele pričel. Zato pa tudi v tem pogledu nečemo biti optimisti, temveč smo nasprotni mnenju, da je treba venomer opominjati javnost, da ne postane ta nevarnost prevelika. To tudi vsled tega, ker smo se že morali in mogli o njenem obstoju prepričati.

Narodno delo je veljalo kot dolžnost, ki ni plačana, v času, ko se je mogel vsakdo s tem delom tudi uveljaviti, ko je vsakdo, če je le imel sposobnost povedati na glas, svoje mnenje. Takrat so sloveli politični voditelji po svoji borbenosti in po svojem trpljenju za narod. Danes pa vsega tega ni več, ker je vse to padlo pod načelom komercializma, ki je obvladalo vse naše javno življenje. Brez kapitala ne more danes pričeti z izdajanjem lista niti najbolj nardarjen in delaven publicist in če bi tudi z največimi žrtvami nabral denar za par števil in te napolnil z najkrajšimi mislimi in izpodbudami, bi vendarle njegov list žalostno umrl, ker bi ne imel zadosti naročnikov, ker ne bi mogel nuditi vsega onega lahkega materiala, ki ga imajo dobro fundirani listi v izobilici.

Prav tista narodna napaka je zajela tudi naše strankarsko življenje. Že itak močeni strankarski štabi so vsled večjih stroškov, ki jih je zahteval voliven boj, zavzeli tako gospodujoče stališče, da se tudi v stranki ni mogel nihče uveljaviti, kdor ni dejal, da je mišljenje ljudi v strankarskem štabu tudi njegovo mišljenje. To se je razvilo do takšne popolnosti, da že skoraj nismo imeli več strank, temveč le strankarska vodstva, ki je bilo isto ko klika.

A ne samo v javnem življenju, temveč tudi v kulturnem življenju je to komercializiranje dobilo silno veljavo. Tako je dočela prodir najprej nemi film in sedaj se bolj nekulturni zvočni film in čisto obvladal mišljenje množice. Upliv pa, ki ga ima film v narodnem, vzgojnem in moralnem oziru pa je vse prej ko razveseljiv. Obenem s filmom so dobili veljavo tudi vsi drugi kulturni izdelki, ki so z njim v zvezi. Resnično! Pri najboljši volji ne moremo najti razlogov za optimizem, da je za nas Jugoslovane že minila nevarnost, ki jo razširja sedanja laž-kultura.

Nasprotno moramo ugotoviti, da je sila malo stremljenja, da se zopet pride do dobe idealizma. Nikjer ni niti prvih dokazov, da se javnost upira komercializaciji javnega in kulturnega življenja. In vendar to treba, da se javnost temu upre in so tudi sredstva, da se to zgodi. Ne gre pa to brez organizacije javnih in kulturnih delavcev in brez njihovega prosvetnega dela. Če imajo danes plitve stvari na narod privlačnost, potem le zato, ker nihče narodu ne pokaže njih plitkosti. In če ne veljajo več v oni meri razlogi pameti in požrtvovalnosti, potem zopet le zato, ker nihče ne razloži narodu, v čem je moč in lepota teh razlogov.

V največjem interesu naroda in države je, da zavlada zopet stari idealizem in da žep nima več odločilne besede. Toda to je dosegljivo le z delom, napornim in organiziranim delom, dočim samo na željah utemeljene ugotovitve o propadanju laži-kulture ne zadostujejo.

Podmornica »Nautilus«

Spitzbergen, 19. avgusta. AA. Podmornica »Nautilus« je včeraj popoldne odpula proti severu in bo skušala doseči ledeno barijero pod vodo. To bo prvi poskus Wilkinsonove podmornice proti severnemu tečaju. Prihodnje dni se bo podmornica vrnila na Spitzberge.

Nemci polemizirajo z ministrom Flandinom

Po njihovih računih bi bila Nemčija že davno povrnila Franciji vso vojno škodo

Berlin, 19. avgusta. AA. V zvezi s trditvijo francoskega ministra financ Flandina v pariškem listu »Echo de Paris«, da se Francija ne more odreči francoskemu delu nemških reparacij, ker te reparacije ne morejo pokriti niti škode, povzročene med svetovno vojno, poroča Wolff to-le:

Sama Francija je nekoč izračunala, da bodo znašali stroški za obnovo po vojni razdejanih pokrajin 100 milijard papirnatih francoskih frankov, kar znaša 167 milijard mark. Nemški gospodarstvenik Brentano je leta 1923 izračunal, da je Nemčija dotlej plačala 65 milijard zlatih mark. Na pariških pogajanjih strokovnjakov so izračunali, da je Nemčija plačala 25 milijard mark, ki se smejo odpisati. 29 milijard pa tako, da se ne odpišejo. Med oku-

pacijo Porurja je Nemčija plačala medzavezniški odborom za nadzorstvo tvornice in rudnikov 14 milijard mark. Skupno 55 do 56 milijard mark. Do leta 1923. je Nemčija plačala 25 do 26 milijard mark. Po mnenju angleških finančnikov je Nemčija plačala na podlagi Dawesovega in Youngovega načrta približno 37 milijard mark. Od tega zneska je Francija prejela 52%, to je 18,5 milijard mark, tako da je Nemčija več plačala, kakor pa znašajo stroški za obnovo razdejanih pokrajin v Franciji po sami francoski cenitvi. Zato ni točna trditev francoskega ministra Flandina, da Nemčija še ni povrnila škode svetovne vojne Franciji in da se zato Francija ne more odreči reparacijam.

Politična pogodba med Francijo in Rusijo

Angleški politični krogi trdijo, da je bila sklenjena v Parizu med obema državama pogodba o nenapadanju

London, 19. avgusta. v. Med tujakšnji političnimi krogi se je snoči ob pozni uri raznesla vest, da so zastopniki Francije in sovjetske Rusije podpisali v Parizu politično pogodbo. Po tej pogodbi se obvezujeta obe pogodbeni stranki, da druga druge ne bosta napadla, če bi eno izmed

njihju napadla kaka tretja sila ali skupina sil, ne da bi bile slednje izzbrane. S to pogodbo se je prekinila napetost, ki je vladala med Francijo in sovjeti že od konca svetovne vojne. Te londonske vesti pa za enkrat uradni krogi še ne potrjujejo.

Tragična smrt angleškega letalskega prvaka

Pri vajah za nastop v tekmah za Schneiderjev pokal se je ubil voditelj angleškega tekmovalnega moštva

London, 19. avgusta. AA. Najmlajši član britanskega tekmovalnega moštva za Schneiderjev pokal poročnik Gerald Brinton se je snoči ubil v Calshotu. Njegov aparat S 6 A, na katerem je bil dosežen lanski svetovni hitrostni rekord z zmago pri tekmovalju za Schneiderjev pokal, je strmoglavil že pri prvem poletu, ko se je pilot šele komaj dvignil v zrak. Brinton je imel pri startu z vode velike težkoče. Dvakrat je moral startati, preden se je letalo dvignilo, nato pa je mahoma padlo v morje. Pilot se je ubil najbrž v trenutku, ko je letalo treščilo na morje. Letalo se je takoj pogreznilo.

London, 19. avgusta. AA. O smrtni nesreči angleškega pilota Brintona, ki je snoči pri treningu za letošnje tekmovalje za Schneiderjev pokal strmoglavil v morje, poročajo še te-le podrobnosti:

Takoj ko so opazili, da je hidroplan treščil v morje, so tovariši ponesrečenega pilota prihiteli na kraj nesreče, da bi mu pomagali, če bi še bilo mogoče. Toda zaman so preiskali vse morje daleč naokrog, ki je bilo na tistem kraju precej plitvo.

Ponesrečenčevega trupla niso našli.

Šele pozno ponoči so spravili letalo na suho in pri tem ugotovili, da je pilotov sedež prazen. Po natančni preiskavi letala so našli mrtvega Brintona v zadnjem koncu letala, kamor ga je očividno vrgel silni sunek.

Veščaki, ki so letalo temeljito pregledali, so izjavili, da se je katastrofa zgodila čisto slučajno, ker motor ni kazal, da bi bil imel kakšen defekt. Tudi letalo samo je navzlic padcu še dobro ohranjeno, le eno krilo se je odlomilo.

Brinton je bil voditelj angleškega moštva za tekmovalje za Schneiderjev pokal. Bilo mu je šele 26 let. Med svojimi tovariši, ki so ga zaradi njegove velike letalske spretnosti jako cenili, je bil zelo priljubljen. Zato je njegova tragična smrt zbudila v angleškem tekmovalnem moštvu v Calshotu veliko žalost. Vendar se je trening za tekmovalje za Schneiderjev pokal navzlic temu nadaljeval. Moštvo ima še 6 aparatov na razpolago, med njimi dve letali Supermarine Rollsroyce S 6 B, ki sta se pri poskusih sijajno obnesli.

Olajšave za gozdno industrijo

Beograd, 19. avgusta. AA. Na podstavi zakona o olajšavah gozdni industriji zaradi krize je minister za šume in rudnike dr. Stanko Šibenik predpisal pravilnik o podeljevanju olajšav gozdni industriji.

§ 1. Pristojnost. S tem zakonom predvidene olajšave se bodo podeljevale na podlagi dolgoročnih in kratkoročnih pogodb predvsem osebam, ki jih bo precenil minister za šume in rudnike in pri tem upošteval razmere vsakega prosilca in stvarno upravičenost njegovih zahtev.

§ 2. Odgovornost se se in predjudni. Glede podelitve olajšav ali odgovornosti preliminarja po določbah posameznih pogodb in tega zakona (§ 1. točka 1.) je treba v sporazumu z dotičnim podjetjem določiti pri pristojni gozdni direkciji rok odgovornosti oziroma repartitije preliminarja na prihodnja leta. Ta predlog je treba predložiti v potrditev ministru za šume in rudnike.

§ 3. Odgovornost plačila kupnine. Odgovornost kupnine oziroma predjudja na preliminar za leto 1929-1930. v smislu § 4. odstavek 1. tega zakona se nanaša na predjudje in na morebitne državne terjatve, ki izhajajo iz že sestavljenih obračunov, ali pa iz onih, ki se bodo sestavili za les iz teh preliminarjev.

§ 4. Obročna odplačila. Odgovornost predvidenih obročnih odplačil je lahko mesečna in se ravna po višini državnih terjatev in pomoči podjetnikov, kar precepi minister za šume in rudnike.

§ 5. Prošnje. Zaradi olajšav, predvidenih v tem zakonu, mora vsak prosilec izročiti primerne taksirane vloge preko gozdnih direkcij. Prošnja se mora sklicevati na določbe obstoječih pogodb in na podlagi teh pogodb izdanih uradnih sklepov (odlokov, obračunov itd.). Glede olajšav v smislu § 4. tega zakona mora vsak prosilec navesti jamstva, ki jih nudi v pokritje državnih terjatev. Kot jamstvena pisma se sprejemajo samo jamstva prvorazrednih denarnih zavodov, registriranih v ministrstvu financ, hipoteke, kjer morajo biti državne terjatve na prvem mestu ter vrednostni papirji s pupilarno varnostjo. Olajšave § 4. se ne bodo dovolile brez zadostnih jamstev.

§ 6. Postopek. Šumske direkcije bodo predložile izročene prošnje s konkretnimi predlogi v obliki muhijih vlog ministrstvu za šume in rudnike in bodo priložile obenem poročilo, da je prosilec v celoti zdostil svojim plačilnim obveznostim iz prejšnjih let v smislu § 5. zakona, nadalje da je po dosedanjih izkustvih direkcije dober plačnik. Glede jamstev mora direkcija

posvetiti največjo pažnjo denarnim zavodom, ki jamčijo, in mora o tem poročati.

§ 7. Prehodne določbe. Prošnje, ki ne soglašajo s tem zakonom, bodo rešile gozdne direkcije same in jih bodo odbile. V tem primeru se sme stranka priložiti na ministra za šume in rudnike.

»Grof Zeppelin« v Angliji

London, 19. avgusta. AA. Snoči je v Hanworthu pristal nemški zrakoplov »Grof Zeppelin«, ki je priletel iz Friedrichshafna. Tu je ostal eno uro, nato je s 24 angleškimi potniki nadaljeval pot vzdolž južne angleške obale in čez Irsko proti Skotski. Njegov povratak v Hanworth se pričakuje za drevi.

Pri pristanku v Hanworthu je dr. Eckenerja, oficirje in moštvo prisrčno pozdravil podtajnik za letalstvo Montague in jim čestital na napredku njihovega zrakoplova. V svojem govoru je dalje izrazil zahvalo dr. Eckenerju, ki je bil vedno uslužen do angleškega letalstva in ima za to tudi zasluge za njegov razvoj. Dr. Eckener se je za prijazni sprejem prisrčno zahvalil in dal izraza upanju, da se bo z mednarodnim sodelovanjem zračni promet še bolj razvil.

London, 19. avgusta. AA. Nemški zrakoplov »Grof Zeppelin« je po končanem križarjenju nad britanskimi otoki preletel severno Francijo, nakar se je vrnil v London, odkoder je nadaljeval polet proti Irski.

Za sanacijo madjarskih financ

Budimpešta, 19. avgusta. n. Namesto parlamenta stalno zaseda odbor tridesetorice, ki ga je izbral parlament. Ta odbor ima vsak dan po dve seji in razpravlja o vseh navedbah, ki se izdajajo za sanacijo državnih financ in okrepitev madjarskega gospodarstva. Doselej so ta teden razpravljali o zelo važnih finančnih ukrepih. Odbor je po dolgi debati sprejel predloge vlade o sanaciji. Izbral je komisijo petih članov, ki bodo določili, kakšne redukcije je treba izvesti v državnem proračunu. V tej komisiji ima odločilno vlogo Ivan Teleky, o katerem pravijo, da bo postal finančni diktator Madjarske. Vlada bo še ta mesec izdala odredbe o povišanju davkov, o štednji pri državnem gospodarstvu in o znatnem znižanju plač državnim uradnikom. Računajo, da bodo državne izdatke zmanjšali za 200.000.000 pengő, dohodke pa povečali za 100.000.000 pengő. Plače državnih uradnikov bodo znižali že s 1. septembrom.

Razpis profesor na rudarski šoli v Knjaževcu

Beograd, 19. avgusta. AA. Z odlokom ministra za gozdove in rudnike so razpisana na državni rudarski šoli v Knjaževcu tale mesta:

Profesura geografije in zgodovine, profesura za matematiko in fiziko, mesto rudarskega inženirja za rudarske tehnične predmete.

Kandidati morajo predložiti prošnje z dokumenti, ki jih predpisuje zakon o srednjih šolah, oziroma, ki so potrebni za rudarske inženirje šeste položajne skupine. Prošnje je treba opremiti s kolkom 5 Din. Priloge naj ustrezajo § 3 zakona o uradnikih z dne 31. marca 1931. Prošnje je treba poslati oddelku za rudarstvo v ministrstvu za šume in rudnike najdelj 10 dni po objavi natečaja v »Službenih novinah«.

Nedruštvene obrti

Beograd, 19. avgusta. AA. Na predlog obrtne zbornice v Beogradu je minister za trgovino in industrijo izdal sklep, ki z njim proglašja kot nedruštvene obrti tale obrtna delovanja: izgotavljanje pečatnega voska, črnila, sredstev za čiščenje cevi v pivskih aparatih, produkcija umetnega kamna, sestavljanje čolnov. Ta sklep ministra za trgovino in industrijo stopi v veljavo z dnem razglasitve v »Službenih novinah«.

Inženirsko dovoljenje

Beograd, 19. avgusta. l. Ministrstvo za javna dela je dalo diplomiranemu inženirju Hermanu Rešu iz Vevč dovoljenje za javno delovanje v elektrotehnični stroki.

Vsederžavni sejem vina v Beogradu

Beograd, 19. avgusta. AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine sporoča, da priredi glavna zveza vinogradnikov in sadjarjev kraljevine Jugoslavije od 19. do 21. septembra t. l. v Beogradu vsederžavni sejem vina in sadja v prostorih umetniškega paviljona na Kalemekdanu. Predmet razstave bo vino v steklenicah po 0,7 l (zelene renske butiljke), dalje sadje in kletarskega orodja.

Meddržavna tenistekma

med Avstrijo in Jugoslavijo

Pörschach, 19. avgusta. AA. Tu je bila zadnje dni prva meddržavna tenistekma med Avstrijo in Jugoslavijo. Avstrija je postavila močno moštvo igralcev Eifermann, Matejke, Heberleja in Kienzel jun. Za Jugoslavijo sta igrala naša znana igralca Schäffer in Kukuljević. Tekmovalje je deloma molilo slabo vreme. Tekmam je prisostvovalo nad tisoč gledalcev. Med gledalci je bil tudi jugoslovanski generalni konzul v Celovcu g. Milošević. Tekme so bile v tem le redu:

V soboto sta igrala Schäffer in Eifermann 6:2, 5:7, 2:6, 6:3 in 6:2.

Matejka je potolkel Kukuljevića s 6:2, 6:2, 6:1.

Stanje je bilo 1:1. V ponedeljek je bila double igra Schäffer-Kukuljević-Heberle-Kienzel jun. 6:8, 8:6, 6:2, 6:0. Nato je Matejka premagal Schäfferja s 4:6, 6:0, 6:0, 6:4.

Stanje je bilo 2:2.

Danes je bila odločilna singl-partija. Kukuljević je premagal Eifermann po 5 setih s 3:6, 4:6, 6:4, 6:4, 6:3.

S tem je Jugoslavija zmagala s 3:2.

Gledalci, ki so prisostvovali tekmi, so ugotovili, da je Jugoslavija napravila v tenisu velik korak naprej. Zmaga Jugoslavije je tem pomembnejša, ker je znano, da ima Avstrija močne tenis-igralce. Najlepša je bila igra jugoslovanskih igralcev v dublu. Tempo je bil peklenski. Stari avstrijski prvak Kienzel sen. je izjavil, da bo Jugoslavija v kratkem eno najmočnejših tenis-moštev v Evropi.

Avtomatični telefon

v Beogradu

Beograd, 19. avgusta. l. V Beogradu bo v kratkem instalirana avtomatska telefonska centrala. Otvorili jo bodo 6. septembra.

Za lažjo prehrano živine

Beograd, 19. avgusta. AA. Ker so iz več krajev prispela poročila, da zaradi hude suše ni bilo dovolj sena, je minister za poljedelstvo poslal banknim upravam okrožnico, v kateri odreja, naj bi banske uprave preko sreskih poljedelskih referentov svetlovala kmetovalcem, naj na površine s požetimi žitaricami posejejo repo za prehrano živine. O zadevnih odlokih in o doseženih uspehih morajo banske uprave poročati ministrstvu.

Gospodarska pogajanja med Francijo in Madjarsko

Budimpešta, 19. avgusta. AA. V ministrstvu zunanjih zadev so se pričela prejšnja sobota pogajanja med zastopniki Francije in delegati Madjarske o pospeševanju gospodarskih odnosov med Francijo in Madjarsko. Francoska teza zastopa željo, naj bi se olajšala prodaja madjarskih cerealij. Na čelu francoskih odposlancev je francoski poslanik v Budimpešti. Splošni obrisi sporazuma so že dognani, o tehničnih podrobnostih pa se bodo nadaljevala pogajanja v kopališču Lúlafüred.

Prepovedani listi

Beograd, 19. avgusta. AA. S sklepom ministra notranjih zadev št. 27.267 z dne 18. avgusta t. l. prepovedano uvažanje in širjenje v naši državi časopisov: »Lachendes Leben«, »Der Leib«, »Asa«, »Soma«, »Die Ehe«, »Das Eheglück«, ki izhajajo v nemščini v Berlinu in so last Roberta Laucka.

Dunajski sadni trg

Dunaj, 19. avgusta. d. Na tujakšnji sadni trg so pripeljali danes 12 vagonov jugoslovanskih češpelj in 25 vagonov madjarskih jabolk, grozdja in drugega sadja.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 19. avgusta. d. Južne Alpe: Narasča-joča oblačnost in široko.

Angleški učitelji občudujejo naše planine

Izleti gostov v bohinjsko okolico in na Triglav — Počutijo se izborno

Dne 5. t. m. je prišlo v Ljubljano 35 angleških učiteljev, t. j. učnih oseb vseh vrst, od osnovne šole do univerze. Vodi jih Mr. Edwards, univerzitetni profesor nottinghamske univerze, prijatelj našega učenjaka Janka Lavrina, profesorja na isti univerzi. Dne 6. t. m. je skupina odšla v Bohinj, kjer se je nastanila v najboljšem in najgostoljubnejšem hotelu Sv. Janez. Tam so gostje izpremenili malo obednico v nekako študijsko sobo. Po njej so razobesili razne statistike, zemljevide naše države in planin, geološke črteže itd. Le pesmi, ki so jih prinesli s seboj in jih skupno pojejo zvečer v prostih urah, jih spominjajo daljnje domovine. Družba se je po predmetih, ki jih posamezniki poučujejo, razdelila na geološko, geografsko, botaniško in dr. skupino.

Vreme tem redkim gostom ni prijazno. To pa njihovega navdušenja za našo krasno Gorenjsko prav nič ne zmanjšuje. Angleži je tih in redkobeseden, a v vzkliki: »Jaz ljubim Vase gore! Srečni ste, ko imate tako krasne planine!« itd. tudi iz njihovih ust niso redki, kadar stoje na vrhovih naših gor. — Da morejo lažje potovati po gorah, so Angležem na razpolago kot vodniki ga. Copeland, neumorna in vlezaslužna glasilka lepote naše domovine, ter gospodje Kermauer, Kunaver, Osterc in Sinkovec. Dve večji skupini sta se pod vodstvom navedenih dvignili tudi na naš Triglav. Ena je šla preko doline sedmerih triglavskega jezera, druga pa se je povzpela po Tomiškovski poti, ki dasi začetnikom, ni delala nikakih težav. Bila je večini le v velik užitek in strmé so uživali veličastni pogled na steno Triglava in na njegove mogočne sosedice. Tudi sneženi vihar, ki je zajel družbo na ledeniku, ni motil razpoloženja, niti

ni iz ust dam ušla kaka tožba. Nekateri člani so se celo navdušili za plezanje preko severne stene, kjer sta se za požrtvovalni posel vodnika ponudila gg. Hudnik in dr. Breclj. A nalivi so namen preprečili. Čuda našega prirodnega parka pri sedmerih triglavskega jezerih je gostom preljubeznjivo razkazal gospod univerzitetni profesor dr. Jesenko. Poleg Triglava so Angleži posetili tudi lepo Črno prst, strmo Mojstrovko, zanimivo Uskornico ter malone vse lepe doline naše Gorenjske. Tih in mirno občudujejo ti gostje naše gore. Le malokaterikrat srečamo pri nas nato mirne družbe in dobro bi bilo, da bi se nekateri preglasni turisti naučili od teh tujcev, kako se da tudi tiho biti navdušen in poln občudovanja.

Zasluga, da je bilo mogoče skrbno pripraviti udobno bivanje redkim gostom, gre v prvi vrsti kraljevski banski upravi, posebno gospodu banu, ljubljanski mestni občini, Slovenskemu Planinskemu društvu in neumorni gospe Copeland. SPD je dalo v svojih kočah Angležem vse mogoče ugodnosti. Posebno v hotelu Sv. Janez, ki je last SPD, se izvrstno počutijo, kajti vodstvo tega hotela je v odličnih rokah.

Dne 20. t. m. odide večja skupina gostov na Notranjsko, kjer si bodo ogledali znamenitosti Cerkniškega jezera in njegove okolice.

Za našo domovino bo imeli bivanje Angležev pri nas gotovo dobre posledice. Učitelji, ki imajo vsi univerzitetni študij, pa naj služijo na tej ali oni šoli, bodo podali znanstvena poročila geografskim in drugim društvom. Številna skoptična predavanja pa bodo Angležem v domovini pričala o čarih naše lepe Gorenjske in čudovite Notranjske.

P. K.

Tobačni kronski vpokojenci so prevedeni in dobe izplačano razliko za 4 leta

Pred ugodno rešitvijo pokojnin tudi ostalim starovpokojemcem

Po odloku, ki ga je prejela uprava tobačne tovarne od uprave monopolov dne 18. avgusta t. l. je sedaj prevedba kronskih pokojnin v dinarske dokončno rešena. Razlike se bodo izplačale vsem upokojemcem in upokojenkam od leta 1927. dalje, torej za 4 leta nazaj. Izplačevanje teh razlik se prične v kratkem. Okrog 1. septembra bo prejelo prvih 50 upokojemcev in upokojenk izplačano razliko. Ostalim se bo izplačevalo po etapah, vendar pa bodo v kratkem času prišli vsi na vrsto. Za izplačilo razlik ni potreba delati kakih posebnih prošelj, kakor

to nekateri pripovedujejo upokojemcem in upokojenkam. Vsem upokojemcem in upokojenkam sporočamo, da se tudi ostalo vprašanje ureditve pokojnin približuje rešitvi in da je po sedanjih izglelih pričakovati zadovoljive rešitve. Dolga, mukopolna in vztrajna borba tobačnih upokojemcev ni ostala brez uspeha. Naša vlada je pa s tem pokazala, kako so ji pri sreči tudi naši najbednejši, ki so toliko trpeli zaradi prejšnjih strankarskih razmer.

Za društvo tobačnih upokojemcev in upokojenk: Uršula Katauer.

Pred otvoritvijo šole kraljeviča Andreja v Lescah

Lesce, 17. avgusta.

Nekaj posebno razveseljivega je, da se leto za letom gradijo po slovenski zemlji nove šolske stavbe, ki najbolj zgovorno pričajo o kulturnem stremeljenju našega ljudstva. Vrsti prekrasnih prosvetnih hramov križem Dravske banovine se priključu v prvi polovici prihodnjega meseca novo učilišče — petrazrednica Nj. Vel. kraljeviča Andreja v Lescah; stavba, ki je v pravo diko in ponos njenim stvariteljem in celokupnemu prebivalstvu.

Dolgo so bili Lesčani zaskrbljeni, kako naj uspešneje rešijo vprašanje šole, ki je kot nujna zadeva trkala na vrata meščanov. Stara šola je bila pretesna, prilična stavba in postavljena vrhu tega na nesrečno razcepitev cest proti Zirovnici in Begunjam, kjer se nikoli ni manjkalo prahu, in je bil tudi potreben mir kaljen. No, z dobro voljo in vztrajnostjo je bil le prebit in na idealno lepem travniku se je prikazala v l. 1930 nova šola, ki bo vse bolj služila svojemu višjemu namenu. Nova 5-razrednica je arhitektonsko nekaj prav posrečenega in posebnega, ter je že s tega vidika zanimiva. Prostornost in obseg šole sta pa toliko, da je pra-

vo čudo, kako je mogla leška deca v preteklih letih obiskovati pouk v starem učnem zavodu. S sedanje leščanske šole je na prirodosvojevrstno in bogato okolico izvrsten razgled. Karavanke, Julijske alpe z neštetiimi holmi, griči, vzpelinami in pobočji so kakor nabrane in naznane vse vprek okoli šolskega poslopja. Tihota, solnce, zrak, svetloba in umaknjenost od ceste so činitelji, ki dajejo šoli prav posebno ugodno izpričevalo.

Stavba je v svoji notranjosti prav skrbno urejena. V prikljetnih prostorih je velika dvorana, ki bo dobro služila razne prireditve. Zelo globok oder je namenjen gledališkimi in diletantom. Oskrbljeno je za elektriko in vodovod. Poleg učnih sob in stanovanjskih prostorov so določeni v stavbi prostori občinskemu uradu, na vidiku je vrhu tega gospodinjstva šola in ako pokaže še obrtna šola.

Dvornadstropni hram prosvete je reprezentativno zelo močan in je nedvomno, da so Lesčani na svojo najlepšo slavo v vasi lahko ponosni. Nič manj gospodje krajevnega šolskega odbora, ki so dovršili zares plemenito in nesebično delo. Prizadevanje gg. župana Ažmana, župnika Avseca in upravitelja Kneza žanjejo svoj najlepši uspeh, predpripravi pa izročitev šole naši mladini in njenemu učitelstvu.

21

Claude Anet:

Arijana

Roman ruske deklice.

Na žalost pa je treba povedati, da je neki dogodek, pri katerem je bilo njeno ime v ospredju, povzročil še veliko večje pohujšanje. — Bilo je nekega večera okrog enajstih, ko sta se dva znana lahkoživca po obilni večerji in še obilnejši pijači v ženski družbi napotila k predmestni hiši, ki je bila last hotelskega vratarja Leva Davidoviča. Ta hiša jima je bila dobro znana, ker sta se že poprej večkrat zatekla vanjo, kakor vsi, ki so hoteli skriti svojo srečo z ženskami... Nista vedela, da je malo hišo imel že od spomladi v najemu inženir Mihael Ivanovič Bogdanov. Pripeljali so se z vozom in pozvonili; nič odgovora. Ta molk ju je tako razdražil, da sta začela tolči po vratih. Končno so se ta odprla in pred njimi je stala stara služabnica, ki jima je povedala, da je hišo najel Bogdanov. Rekla jima je, naj odideta in naj ne razgrajata. Toda ni jima znala razločno povedati, onadva pa je nista niti poslušala, ker sta hotela notri in tam dalje popivati. Starka je začela vpiti, toda potisnila sta jo v stran in vkljub ugovarjanju žensk, ki sta jo zamaš skušali pridržati, sta moža stekla po stopnicah navzgor. V prednji sobi jima je stopil naproti Bogdanov s palico v roki in

jima velel, naj se odstranita; toda onadva sta ga napadla, da je komaj ušel v sosedno sobo, odkoder je telefoniral policiji. Medtem so se odprla neka druga vrata v prednjo sobo in neka mlada ženska z zagrnjenim obličjem je stekla po stopnicah na ulico. Ženski pred hišo pa sta izjavili, da je bila to Arijana Nikolajevna, ki je bila znana vsemu mestu. Spoznali sta jo po lepi, elegantni postavi.

Naslednjega dne je vedelo to vse mesto. Prihajali so še stotero podrobnosti. Mlado dekle so baje presenetili v postelji Bogdanova. Zbežala da je v sami srajci; ena izmed onih dveh žensk da ji je posodila svoj plašč. Drugi so pripovedovali, da je omedlela in so redarji poklicali zdravniško pomoč...

Pohujšanje je bilo velikansko. Arijana Nikolajevna pa je hodila na izprehod kakor vedno, zahajala v Aleksandrov park, večerjala v družbi svojih prijateljev, kakor da se je vse te govorice ne tičejo. Vendar pa je šla čez teden dni na deželo ter prebivala štirinajst dni na tetinem posestvu.

Pozabil pa sem povedati, da je Arijana po tem zadnjem sramotnem dogodku poklicala k sebi onega, ki se je šel za njenega zaročenca. Dolgo se je z njim razgovarjala in mu povedala, da namerava v kratkem odpotovati na vseučilišče. Tudi Nikolaj je kajpak slišal o govoricah, ki so krožile o Arijani, toda ni treba posebej povdarjati, da ni verjel niti besedice o vsem tem. Vsakogar, ki je v njegovi navzočnosti pripovedoval te reči, je tako srepo pogledal, da je

oni takoj utihnil in začel govoriti o drugih stvareh. Arijanina vest ga ni presenečila, kakor da je to vnaprej vedel. Nič ni bil obupan in potrpt, ampak ji rekel z docela mirnim glasom, da razume njen sklep, da ima pač pravico študirati še eno ali dve leti, da pa se je on ne more odreči in bo nanjo čakal, da postaneta mož in žena, ker drugače ne more biti. »Zakaj tako je nebo odločilo!« je rekel dobesedno. Po tem pogovoru je dije časa ostal na svojem posestvu in niso ga videli v mestu.

V začetku septembra je bila Arijana pripravljena na pot. Na dan odhoda se je na kolodvoru odigral dogodek, ki je vzbudil veliko pozornost. Arijana je bila na peronu v družbi Varvare Petrovne, Vladimirja Ivanoviča, Olge Dimitrijeve in nekaterih svojih mladih prijateljev, od katerih se je poslovljala. Ko je objela teto v vratih železniškega voza, se je preril skozi skupino močan hrust. Bil je Nikolaj Ivanov. Potisnil je Arijano v oddelek, kjer je Olga že sedela. Bil je veliko bledejši kakor sicer in silno razburjen. Vzklonil se je nad Arijano, jo nekaj časa srepo gledal, nato jo pa sunil s pestjo, da je padla na sedež. Nikolaj se je stresel, padel na kolena in mrzlično poljubil rob njenega krila. Nato je vstal, klobuk, ki mu je bil padel z glave, je pustil na mestu, in planil ven v noč.

Zvonec je tretjič zazvonil, stroj je zažvižgal in vlak je zdrčal s kolodvora mimo presenečenih priče tega prizora.

Majdica obdaruje mamico.

Mamica ima rojstni dan. Mala Majdica izprazni svoj hranilnik, ali kaj naj ji kupi, da jo iznenadi na ta dan. Ne premišlja dolgo, za prihranjeni denar kupi svoji mami Schichtov Radion, ker ve da ji napravi s tem največje veselje. Mamica jemlje za pranje vedno samo Radion, ker

**SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMCENO BREZ KLORA**

Po sedanjih dispozicijah bo šola prve dni meseca septembra blagoslovljena, okoli srede meseca pa se prične poučevanje v novih prostorih. Takoj se otvorila osnovna in gospodinjstva šola, dočim občinski urad v novih lokalih že posluje.

Stavbo je zgradilo gradbeno podjetje Toma Plemlja z Bleda. Bivša šola se bo morala časoma popolnoma umakniti, ker je predvideno na tem mestu razširjenje cestišča in pa zaradi lažjega prometa na ostrem ovinku tega kraja sploh.

Gradnja carinarnice na Jesenicah

Gradnja carinarnice lepo napreduje. Zaenkrat delavci šele prekopavajo zemljo in dovajajo material. Poslopje bodoče carinarnice bo stalo na takozvanih »Zalah« in bo popolnoma moderno. Ko dobe Jesenice carinarnico, bodo pridobile na razvoju veliko, kajti z gradnjo carinarnice je v zvezi tudi premostitev sodnije iz Kranjske gore na Jesenice, kar se bo izvršilo na ta način, da se bo občinska uprava naselila v poslopje carinarnice, sodnija bo pa zavzela poslopje sedanjega magistrata.

Dijak Ivan Voljč iz Vrhniko utonil na Rabu

Vrhniko, 18. avgusta.

Pretekli teden je odšla manjša družba dijakov humanistične gimnazije na počitniško potovanje k morju. Ze med šolskim letom so se pripravljali in veselili lepih dni, ki so jih nameravali preživeti na našem Jadranu. Prošli so svojega profesorja dr. Ivan Grafenauerja, naj bi jih spremljal. Ker so bili res pridni in vzorni, je njihovi želji rad ustregel in tako so se odpravili v ponedeljek 10. avg. zjutraj proti Sušaku. Zvečer so se odpeljali na otok Rab, kjer so nameravali nekaj dni taboriti. Drugi dan so odšli k morju, da bi se kopali. Ker je bil g. profesor radi njih samih nujno zadržan, je pred odhodom v mesto Rab večkrat naročil, naj pri kopanju pazijo, da ne zaldejo predaleč v morje. Med seboj naj pazijo posebno na one, ki ne znajo dobro plavati. Vkljub največji pazljivosti in večkratnemu opozorilu g. profesorja se je pa dogodila nesreča.

Sedmošolec Ivan Voljč je počasi brodil v vedno globlje vodo. Tovariši so ga svarili, a bil je neobičajno pogumen in je stopal dalje. Kar mu je zmanjkalo tal in izginil je pod vodo. V bližini se nahajajoči tovariši so takoj priskočili na pomoč in ga z vso požrtvovalnostjo skušali rešiti. Kmalu se jim je posrečilo, da so ga spravili na površje. Ker ni kazal znakov življenja, so ga na bregu skušali z umetnim dihanjem spraviti k zavesti. Vse dolgočrajni njihov trud je bil zaman. Obupani tovariši so obvestili o grozni nesreči g. profesorja, katerega je novica hudo zadel. Oskrbel je vse potrebno za ogled, prevoz in pokop nesrečnega njegovega najboljšega dijaka. Pokopali so ga na pokopališču v mestu Rabu.

Sedmošolec Ivan Voljč je bil rojen l. 1913. v Cankarjevem kraljestvu v Betajnovi pri Vrhniku. Ze v osnovni šoli je bil nadarjeni Ivan v vseh razredih med prvimi učenci njegovega razreda. Leta 1925. je odšel na humanistično gimnazijo in je letos dovršil 6. razred z naj-

boljšim uspehom. Njegovo prerano smrt obkrojuje njegova žalostna mati z vso rodbino, kateri je bil nadarjeni dijak vsa nada. S težko prizadeto rodbino pa sočustvujejo vsi Ivanovi sošolci in profesorji in vsa vrhniška dolina.

Proščenje v Petrovčah pri Zalcu

Legenda o razočaranem in zaljubljenem baronu V soboto na Veliki Šmaren je bilo proščenje v Petrovčah pri Zalcu. To je priljubljena božja pot Spodnje Savinjske doline. Na dan prošenja je bilo pri 10. maji zbranih okoli 2000 romarjev in domačih vernikov. Cerkev je bila polna, kakor tudi ves razmeroma velik prostor pred cerkvijo. Stojnice smo našli 20.

S to cerkvijo je vezana mična legenda, da se je baron Miglio zaobljubil Mariji, ker mu je postala njegova nevesta nezvesta in je zato natankil Mariji prstan na roko. Pozneje se je zaljubil v lepo kmetsko dekle in jo hotel poročiti. Dekle je pristalo na to pod pogojem, da Marija vrne baronu prstan. Ko je hotel baron Mariji vzeti prstan nazaj, je Marija upognila prst in zato ima Marijin kip še danes dragocen prstan na ukrivljenem prstu. Legenda pravi dalje, da se je baron tega čudeža tako prestrašil, da je zbolel in umrl ter tako ostal Mariji zvest.

Ta legenda je v skrajšani obliki vklesana na nagrobnem spomeniku rodbine Miglio v petrovški cerkvi.

Nevaren navidezno mrtev gad

Jezersko nad Kranjem, 18. avgusta.

Letošnje »kajče« leto tudi na Jezerskem ni ostalo brez nesreče. Dne 18. t. m. se je pripel nadvse zanimiv dogodek s strupeno kačo. Žen banovinskega cestarja gospoda Kastruna je na biralu na Jezerskem vrhu brusnice. Med nabi ranjem je nalezela na gada, ki je bil že ves raznesen in navidezno mrtev. Ko je žena stegnila roko, da utrga brusnico — ne meneč se za kačo, se je gad nenadoma vspel in dvakrat zaporedoma besno usekal ženo v dlan.

Sreča je bila, da se je ta nesreča pripetila blizu Kastrunovega doma, kjer je nesrečar Kastrunova dobila prvo pomoč, nato pa so jo z avtom odpeljali v Predvor k zdravniku. Stota je imela v kratkem času vso roko oteklo. Ta dogodek naj bo opomin vsakomur, posebno pa staršem, ki puščajo otroke boste v gozd. Tudi navidezno mrtvi kači se je treba previdno približati, saj je vendar znano, kako trdno življenje imajo gadje.

Pri pomanjkanju teka, kislem vzpehavanju, slabem želodcu, leni prebavi, črevesnem zataganju, napihnjenosti, motnjah presnavljanja, opršcu, srbečici, osvobodil naravna »Franz Josefova« voda telo vseh nabranih strupov gnilobe. Ze stari mojstri vede o zdravilnih sredstvih so priznali, da se »Franz Josefova« voda obnese kot povsem zanesljivo sredstvo za iztrebljanje črevesa. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

471

»Nasamarjena« Ljubljana

»Štarpajec in vinska kriza.

Prejšnja dva tedna, torej v prvi polovici meseca avgusta 1. 1931, je bila bela Ljubljana vsa srečna, ali recimo odkrito: Ljubljana je bila ta dva tedna najsrečnejše mesto na svetu!

To pa ne zaradi nebotičnika in tudi ne zaradi trestov in tudi ne zaradi »Sahare« pod Tivolijem (kjer ni samo dosti solca, vročine in peska, temveč tudi precej kamel, da je slika popolna), ampak zaradi najljubše ljubljanske lastnosti, ki se ji pravi: skrivnostno prenašanje »senzacij«.

V prvi polovici meseca avgusta 1. 1931 je vsak pravi Ljubljančan nekaj vedel; bilo je prav tako kakor pred vojsko. Kdor ima dovolj časa in dovolj denarja, kakor ga imam jaz, ki hodim vsak večer od gostilne do gostilne čakati, če se me bo kdo usmili in me povabil, naj prisedem k njegovemu litru, ta je lahko videl in poslušal v vsakem takim ljubljanskem uradu za reševanje vinske skupine ljudi, ki so skrivnostno šepetali nekaj drug drugemu na uho, priključevali ali odkimavali, se smejali ali pa grdo gledali, da so naočniki ljudem menda od samega strahu padali na tla.

Posebno živahno je bilo življenje v petek zvečer. Takrat sem imel srečo, da so me res povabili neki ljudje k svoji mizi in so tudi meni nekaj zašepetali na ušesa. To se pravi, ne nekaj, ampak precej. In ko so se našepetali, smo pa začeli vsi skupaj delati, tako da v petek zvečer res ni bilo nobenega »štarpajca« v Ljubljani.

»Štarpajec« pravijo namreč slovenski delavci v Ameriki tistim, ki so brez dela. »Stop« se pravi baje po angleško »stoj«! Mi pa nismo stali in čakali na kakšno delo za voglom, ampak smo trdo delali do pozne ure. Najprej smo prestavili in premaknili celo državo: Ljubljano smo dejali v Beograd, Beograd v Skopje, Skopje v Novi Sad, Ig pa na Studenec in Studenec na Ig. Samo Maribor smo pustili tam, kjer je, ker smo se zbalili zamere. Ko smo to delo srečno končali, smo pa začeli žagati in tesati ministrske klopi, da nam je segalo žaganja že do golti, pa še nismo nehali — mi smo žagali kar naprej. In tako smo našagali do polnoči velikansko skladišnico čisto novih županih in drugih stolov. Za nameček pa smo porovali še vse tiste pločve, ki so bili (ali pa so še) komu na potu, da ne more preskočiti s ceste »Dve-ena« na cesto »Ena-tri«. Vse to velikansko delo smo z veliko vneto opravljali skoro vso noč od zadnjega petka na soboto, tako da smo bili že precej zgodaj zjutraj deležni silnih domačih ploč in neviht.

Po v soboto dopoldne — kaj je bilo? Nič... Pač pa je bilo videti po Ljubljani neverjetno mnogo dolgih nosov in poparjenih obrazov, ki jim v njihovi žalostni razočaranosti tudi ni kazalo drugega, kakor da so šli reševati vinsko krizo...

LJUBLJANSKI VELESEJEM

„Ljubljana v jeseni“
„Kraljev teden“

29. VIII.—9. IX. 1931

Posebne razstave: Tujski promet, razstava slovenskih mest // Kmetijstvo (mlekarnstvo in sirarstvo, jajca, čebelarstvo, vinarstvo, zelenjadarstvo, perutnina, kuni, kmetijski stroji) // Higijena // Novodobno gospodinjstvo // Pohištvo — stanovanjska in hotelska oprema.

Industrijski in obrtni oddelek
Za časa velesejma velike slavnosti »KRALJEV TEDEŃ« (Operne in dramske predstave na prostem, glasbeni festival itd.)
Legitimacije po Din 30— prodajajo denarni zavodi, želez, postaje, trgovske organizacije, biljetarne // Putnika, velesejski urad

50% popust na železnica // Razstavišče obsega 40.000 km², 10 razstavnih zgradb. Stanovanja preskrbljena

Jesenice

Cene mesa. Jeseniški mesarji so znižali cene mesa na 10, 12 in 14 Din kg. Ta korak je sila umesten in ga je vsekakor pozdravljati, posebno če pripomnimo, da so Jesenice industrijsko mesto, kjer tvori večino tovarniško delavstvo.

Prst si je odsekal. V petek zvečer si je v tovarni KID odsekal pri službenem opravi delavec Bincaj Vladimir prst na levi roki.

Tovarniški zdravnik g. dr. V. Schwab se je vrnil z enomesečnega dopusta in zopet redno ordinira.

»Jugoslovana« dobite na Jesenicah v postajni trafiki g. Nikolavčiča Antona, v trafiki gđ. Mici Mesarjeve in na Savi v trafiki gđ. Ane Klinarjeve.

Vreme je v zadnjem času pri nas zelo nestalno; dežuje skoro vsak dan, nalivi so pogosti.

Dobrodelna prireditelj, ki jo je nameravala prirediti jeseniška podružnica »Socia«, se je radi nepredvidenih ovir prelozila na nedoločen čas.

Gorenjski zimsko-sportni podzavez s sedežem na Jesenicah namerava prirediti 6. septembra veliko vrtno sportno veselico pod Mozakljo v Kurji vasi na novo urejenem sportnem igrišču. Prosi vsa okoliška društva, da na ta dan ne preprejajo svojih prireditev.

Jz Dravske banovine

d Sestanek prvih maturantov kranjske gimnazije iz leta 1901., ki je bil določen za nedeljo 23. avgusta 1931., se radi nepredvidenih ovir preloži na poznejši čas. Tovariši bodo pravočasno obveščeni, kdaj in kje se bo ta sestanek vršil.

d Sokolsko društvo Zirovnica - Breznica. Naše prireditelj za zadnjo nedeljo skrajno neugodno vreme onemogočilo. Vsa prireditelj se vrši zato v nedeljo 23. t. m. na istem prostoru in obsegu. Če bo dež, bo prireditelj v vseh prostorih br. Osvalda nasproti veselicega prostora. Ker rabi mlado, a razvijajoče se društvo mnogo podpore, opozarjamo na to prireditelj vsa bratska društva v okolici in vse občinstvo, ki simpatizira z nami! V nedeljo torej vsak, kdor le more, na prireditelj! Veselica se vrši ob vsakem vremenu.

d Trgovska in industrijska podjetja ter duarini zavodi, ki nameravajo sprejeti nove pisarniške moči, naj se blagovolijo obrniti na podpisano ravnanje, ki bo rade volje priporočilo primerne in sposobne absolvente in absolutentke. — Ravnanje določeno trgovske šole v Ljubljani.

d Delavska Zbornica in podpiranje nezaposlenih. Glede na težkoče pri ocenjevanju posrednih prošanj za nezaposlene bo izplačevala Delavska zbornica odslej za nezaposlene podpore načeloma le preko uradov, ki poznajo bolje razmere prosilcev, to je preko Javne borze dela, bratovskih skladnicah in večjih občin. Vsa sredstva, ki jih je namenila zbornica za podpiranje nezaposlenih, se bodo predkazovala v bodoče tem uradom. Prošnje, ki bi prihajale v bodoče na Delavsko zbornico, se ne bodo reševale pri zbornici, temveč odstopile organom, med katere bo razdelila zbornica svoja sredstva za podpiranje nezaposlenih.

d Geometrijski odsek na Tehniški srednji šoli v Ljubljani je ukinjen. Število za novi premer potrebnih geometrov bo s prihodnjim šolskim letom kompletno in bo v Ljubljani ostal samo še drugi letnik, da dovršijo odsek dijaki, ki so bili lani v prvem letniku.

d Na državni II. deški meščanski šoli v Ljubljani se prične popravni in drugi izpiti v sredo 28. avgusta t. l. Vpisovanje bo v torek 1. in sredo 2. septembra, obakrat od 9. do 12. ure. — Natančnejša razporedba je razvidna na razglasni deski v šolski veži. — Ravnanje.

d Gremijalna trgovska šola v Ljubljani. Popravni izpiti se začno na gremijalni trgovski šoli v Ljubljani v ponedeljek, dne 31. avgusta t. l. ob 14. uri. Vpisovanje v II. in III. letnik se vrši v torek, dne 1. septembra t. l. od 8. do 12. ure dopoldne v prostorih gremija trgovcev. Vajenci(ke) se morajo vpisati le na podlagi predloženega šolskega spričevala preteklega šolskega leta. Vpisovanje v I. letnik bo dne 1. septembra od 14. do 17. ure in dne 2. septembra od 8. do 12. in od 14. do 17. ure. Eventuelni sprejemni izpiti se vrše dne 3. septembra ob 14. uri na šoli. Za sprejem v gremijalno šolo so predpisani trije razredi srednje ali meščanske šole, v slučaju prostora pa bodo sprejeti tudi prijavljeni, ki so dovršili dva razreda omenjenih šol. Vsak prijavljenec pa mora biti redovan in nemščine. Predložiti je treba zadnje šolsko spričevalo. Pri vpisu v I. letnik plača vsakdo 500 Din šolnine in 100 Din sprejemnine, v višji razred pa le šolnino v znesku 500 dinarjev. Brez plačila predpisanih taks ne more biti nihče vpisan in sprejet. Začetek šolskega leta in podrobnosti bodo razvidne na šolski deski v »Trgovskem domu« in iz oglasov v časopisju.

d Naročnikom na glasbeni list »Zborje«, ki še dosedaj niso poravnali naročnine za leto 1931, je uprava s 8. zvezkom pošiljatelj lista ustavila. Naj vendar izpolnijo svojo obvezo, da bodo list v redu prejeli naprej. Z nerediteljjo napravljajo le upravi nepotrebno delo, listu pa škodo na poštinskih stroških. Za poravnano naročnino je bila priložena poloniza zadnjemu zvezku lanskega letnika. Če so jo izgubili, lahko nakažejo 50 Din potom vsakega poštnega urada na poštahranilnični račun št. 12.134.

d Dijaški dom Kočevje vabi stariše na čim prejšnjo prijavo, da osigurajo svojim sinovom mesta v zavodu, dokler je še kaj razpoložljivih.

d Pater Blanko Kavčič umrl v Ameriki. Na Dolenjskem bo z veliko bolešjo odjeknila vest, da je umrl v Ameriki pater Blanko Kavčič, ki je dolga leta služboval na ljudski šoli v Novem mestu in vzgojil več generacij. Vse te se ga spominjajo z veliko ljubeznijo, ker je bil pater Blanko vzor učitelja-pedagoga. Pater Blanko je umrl v bolnišnici v Lemontu za vodenico. Pokojnik je bil rojen 1. 1874. Služboval je največ kot učitelj v Novem mestu. Kaplanoval je na Vrhniki, Pazinu, na Sv. Gori pri Gorici, pri Sv. Trojici in v Novi Stifiti. Iz Nove Stifte je odšel 1. 1921 v Ameriko, kjer je bil nekaj časa upravnik in sodrnik tiskarne »Edinost« in upravnik lista »Ave Maria«. Zadnja leta je bival v Lemontu, kjer je imel v duhovni oskrbi tamošnje šolske sestre. Pokopan je bil p. Blanko 2. avgusta na frančiškanskem pokopališču v Lemontu.

Obleke in klobuke kemično čist. barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich. 398—3

d Mlekarska in sirarska razstava na jesenskem velesejmu v Ljubljani od 29. avgusta do 9. septembra t. l. bo obsegala prodajo najraznvrstnejših mlečnih izdelkov, sira in masla, pa tudi propagando za večjo uporabo mleka v naših krajih. Ne le z zdravstvenih ozirov, temveč tudi s splošno gospodarskega stališča se hoče propagirati večjo uporabo mlečnih izdelkov in

pokazati smoteno produkcijo združenim potom. Prodajal se bo sir na debelo in drobno, isto tako tudi kislo mleko, jogurt, kefir itd. Razstavo bo organiziralo Centralno mlekarsko društvo v Ljubljani.

d Prosvetno društvo »Tabor«. Danes ob 20. članska proslava 10-letnice vladanja kralja Aleksandra v društvenem lokalnu. Udeležba za članstvo obvezna. — Odbor.

d Radio Ljubljana bo prenašala potek šahovskega turnirja dnevo ob 8. uri zvečer v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. Poročilo bo oddajal iz Bleda jugoslovanski prvak in velemejster dr. Milan Vidmar. V nedeljo in ponedeljek pa bo oddaja četrt ure preje radi inozemskih prenosov. Začetek turnirja bo v soboto 22. avgusta z uvodnim predavanjem dr. Milana Vidmarja.

d Tatvine na deželi. 28-letni Andrej Dadič je ukradel v Hrastniku Josipu Zuru več kosov obleke, zlat ženski prstan in delavsko knjižico, glasečo se na ime Zura. — 74-letni Simon Lenc, urar po poklicu, je ukradel gostilničarju Martinu Dobovišku v Loki iz stenske ure godbo na ključ v vrednosti 150 Din. Lenc nosi s seboj nahrbtnik, ki ga uporablja za orodje za popraviljanje Singerjevih strojev. — 27-letni delavec Stefan Kristan je ukradel mesarju Ivanu Galatu na Grosupljem kolu in se z njim odpeljal proti Ljubljani. Kolo je znamke »Gorske«, vredno okoli 700 Din. — 23-letni delavec Ignac G. je osumljen tatvine obleke na škodo Jakoba Kovčiča iz Gorčice v vrednosti 800 Din. Tudi je osumljen, da je ukradel ponoči iz spalnice gostilničarja Avgušina Pleškota na Brezovici 2644 Din. — Za vsemi navedenimi tatovi je izdana tiralica.

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal v Ljubljani barometer 764, termometer 14,8, relativna vlaga 82%, tiho, megla, v Mariboru je kazal barometer 760,8, termometer 15,8, relativna vlaga 88%, tiho, oblačnost 5. Vsa opazovanja ob 7. uri zjutraj. Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 27,6 (12,9), Mariboru 20,8 (14,6), Mostaru 84,5 (17,3), Zagrebu 25,8 (15,2), Beogradu 28,4 (16,2), Sarajevu 29,8 (12,1), Skoplju 35,6 (14,3), Kumboru 33,9 (19,5), Splitu 33,2 (19,3), Rabu 32,5 (18,6), Visu 31,8 (18,4). V oklepajih navedena je najnižja temperatura.

Ljubljana

Četrtek, 20. avgusta 1931: Stefan. Pravoslavni, 7. avgusta: Dometije.

Nočno službo imajo lekarne Kmet na Dunajski cesti, Levstik na Resljevi cesti in Bohine na Rimski cesti.

■ Izredni občni zbor Zveze obrtnih zadrug se bo vršil v nedeljo 23. t. m. ob 9. dopoldne v dvorani Trgovskega doma v Gregorčičevi ulici. Dnevni red obsega nagovor načelnika, volitev novega načelstva in slučajnosti.

■ Mestno načelstvo sporoča, da bode križišče Prisojne, Bohoričeve, Jegličeve in Šmartinske ceste radi tlakovanja popolnoma zaprto za ves vozovni promet od 21. do 29. t. m.

■ Sokolsko društvo Ljubljana II. priredi v nedeljo 23. t. m. društveni pešizlet na Raščico, obvezen za vse oddelke. Odhod v nedeljo zjutraj ob pol 8. s kamniškimi vlakom do Trzina. Povratek zvečer peš. Na izlet se vabi predvsem starejše članstvo. Zdravo!

■ Promet na najbolj prometnem kraju za pol ure ustavljen! Včeraj okoli 16,30 se je prevrnil na Dunajski cesti med Verovškovo in Žaltovo trgovino neki težko obložen voz s premogom. Voznik in fantek, ki sta sedela spredaj na vozu, sta padla z voza, a se na srečo nista poškodovala. Voznik je takoj odbil po drug voz, preden pa se je vrnil in je bil premoč preložen, je potekla poldruga ura. Ves ta čas je bil promet močno oviran in so ljudje, ki so se vozili s tranvajem, morali prestopati. To vse zato, ker podjetnik, čigar last je bil voz, ni pomislil, da se s trhljem kolesom ne pride daleč.

■ Obleke najnovejšega kroja pri »Gentlemenu« Miklošičeva 18. Angleško blago v zalogi. — 1498

■ MOTOH kava dnevno sveža! Kličite telefon 2577! 1470

Gelje

* Tabor trezne mladine in treznih delavcev na Kumu. Za treznostne dneve na Kumu vlada med vsemi sloji, zlasti pa med delavci in dijaki veliko zanimanje. Srednješolci in akademiki bodo zborovali v petek 21. ter v soboto 22. t. m. ter določili program za bodoče šolske leto. Okrasili bodo Kum z zastavami in napismi ter zažgali velik kres, ki bo viden po vsem Posavju, Zasavju in Dolenjskem. V nedeljo 23. t. m. bo ob 6. urah v hrvaški pridiga. Potem bo veliko zborovanje o treznostni akciji v Dravski banovini. Govorili bodo g. svetnik Kalan in g. Leopold Puhar iz Ljubljane, g. prof. Canjkar iz Maribora, g. prof. Pavlič iz Celja, g. vikar Zalzar iz Hrastnika, g. dr. Nick, g. dr. Mikič ter g. dr. Oberški iz Zagreba, Zagrebčani pridejo z godbo in narodnih nošah v nedeljo ob treh zjutraj v Trbovlje in gredo med sviranjem godbe na Kum. Celjani in Ljubljani pridejo ob 6. v Trbovlje. Posavje in vsa Dolenjska govorila: »Mi vsi imamo pogum in gremo 28. avgusta na Kum. Če bo vreme lepo, bo to ena izmed najzanimivejših prireditev letošnjega leta. Zato pozivamo vse idealne dijake in planince, delavce in gospodarje, železničarje in rudarje, naj pridejo 23. avgusta na Kum. Polovična vožnja je dovoljena.

* Smrtina kosa. 19. t. m. je v javni bolnici umrl g. Končan Franc, poslovođa Prve jugoslovanske lesne industrije, stanujoč na Cesti na grad št. 27. Dosegel je starost 50 let. Zaljubljeni rodbini naše sožalje.

* Otvoritev Mestnega kina. Po dvomesečnem prestatku bo Mestni kino nocoj zopet zažal z rednimi predstavami. Na sporedu je zvočna opereta »Velikansko ljubezniv« z Kalico Nagy ter Franzom Ledererjem. Začetek predstave točno ob 20,30. Vstopnine so znižane. Projekcijsko in zvočno aparaturo so tako izpopolnili, da se celjski kino odslej lahko kosa z vsemi najboljšimi kinogledališči v državi.

* Točenje nezatošarjenega vina. V celjski okolici se je dogodilo, da je neki vinogradnik tožil precej dobro vino po 3-50 Din liter na drobno. Lahko razumljivo je, da je imel pri tej nizki ceni velik uspeh in da v nekaj urah prodal skoro 14 hl vina. V tej težki gospodarski krizi pač ni zameriti vinogradniku, če si skuša pomagati na ta način. Toda nekaj drugega je, čemur moramo ugovarjati. Kakor smo izvedeli, ni bilo na to vino plačana nobena trošarina, niti državna niti banovinska, niti občinska. Govori se sicer, da bodo morali vsi, ki so kupili vino, plačati sedaj naknadno trošarino. Le malo verjetno je, da bi se mogli ugotoviti vsi kupci. Javno je, da se s takim prodajanjem nezatošarjenega vina dela gostilničarjem, ki redno plačujejo vse davke in določen, huda konkurenca, ki pomeni težko oškodovanje gostilničarskemu stanu. Ne nasprotujemo pošteni konkurenci in tudi priznavamo vsakemu vinogradniku pravico, da prodaja svoja vina tudi na drobno, zahtevamo le, da plača tako vse davščine kot gostilničar. — Eden za vse prizadete gostilničarje.

* Nezgodna motornega kolesarja. V torek popoldne se je peljal 20-letni posestnikov sin Kranjc Stanko z motornim kolesom domov v Polule. Na nevarnem ovinku pri takozvanem Devinem skoku je izgubil oblast nad kolesom in treščil v steno. Nevarno se je poškodoval na glavi in na desnem kolenu. Z rešilnim avtomobilom so ga prepeljali v javno bolnico.

* Požar v vojašnici. Včeraj dopoldne so se v dimniku kralja Aleksandra vojašnice na Mariborski cesti vnele saje. Gasilec iz mesta ter iz Gaberja so bili takoj na mestu ter v kratkem času pogasili ogenj.

* Ponesrečena na Savinjski železnici so spoznali. Predvčerajšnjem smo poročili, da so na Savinjski progi našli hudo razsrečenega človeka, katerega identiteto ni bilo mogoče ugotoviti, ker ni imel pri sebi nobenih listin in je ves čas ležal v globoki nezavesti. Le tu in tam je zašepnil ime Anton. Sedaj se je na podlagi časopisnih poročil zgledalo v celjski javni bolnici njegova mati in v ponesrečenca spoznala 28-letnega Antona Betota iz Gorice pri Sošanju. Kako se je Bertot ponesrečil, še ni ugotovljeno, brez vsake podlage pa so govorice, da so ga neki napadaleci večkrat prebodli z nožem in šele nato položili na tračnice. Bertotovo stanje je brezupno.

Maribor

m Občinski svet in vzpenjača na Pohorje. Na zadnji seji občinskega sveta je bila splošno ugotovljeno, da more rešiti Maribor propadanja samo tujski promet. Ko pa je bilo treba določiti 500.000 Din za gradnjo vzpenjače na Pohorje, so bili nekateri gospodje zelo v skrbeh, če bo to podjetje aktivno, in so naposled celo odgodili končno sklepanje na prihodnjo sejo. Sedaj pa nastane vprašanje, kako naj Maribor privabi v svojo sredino tujce, ko nima razen Pohorja prav ničesar, niti jezera, niti zdravilnih vrelcev ali česa drugega, kopališče na Mariborskem otoku pa bi postalo letovišče lahko samo tedaj, če bi se zgradil velik, moderen hotel. Ostane tedaj samo to, da uredimo naše Pohorje v prvovrstno višinsko letovišče, kar pa brez vzpenjače, ki bo izvrstna in prav posebna atrakcija, nikdar ne bo mogoče. Če sedaj pade v vodo načrt gradnje vzpenjače, se najbrže sploh nikdar več ne bo gradila, in če pade zaradi ozkogrudnosti občinskega sveta, bo le-ta nosil težko odgovornost. Zato smo trdno prepričani, da bodo gospodje obč. svetniki vendar pokazali dovolj razumevanja za akcijo, s katero stopi in pade bodočnost tujskega prometa v Mariboru.

m Vičodušen dar. Starosta mariborske Sokolske župe odvetnik dr. Gorišek iz Sv. Lenarta v Slov. Goricah je daroval ob priliki 10-letnice vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra 1000 Din za razširitev počitniškega doma kraljice Marije v Šmartnem na Pohorju. Odbor mu izreka najtoplejšo zahvalo.

Obleke moške, otroške, čevlji, nogavice, solidno pri JAKOBU LAHU, Maribor. 1182

m Kje bi se preskrbel s špiritom in kisom za vlaganje? Samo pri trdku Jakob Perhavec, Gosposka ulica 9. 1492

m Izdelovanje vsakovrstnih košar, sit žičnih mrež ter ostale suhe robe: J. Antloga, Maribor, Trg svobode 1. 1554

m Iv. Hertič, ml. Maribor, Koroška cesta 15. Izdeluje glinaste peč, štedilnike ter sprejema vsa v stroko spadajoča dela in popravila po najnižji ceni. 1810

m Ustanovitev nove streliške organizacije. V nedeljo bodo pri sv. Ruperta v Slov. Goricah ustanovili novo streliško družino.

m Telovalni nastop Sokola v Hočah. Sokolsko društvo v Hočah pri Mariboru bo priredilo v nedeljo ob 15. uri v svojem domu javni telovalni nastop. Po nastopu bo veselica.

m Politični preganjanci! Danes, v četrtek ob 20. uri bo v Narodnem domu sestanek političnih preganjancev iz časa svetovne vojne. Vabljeni ste vsi, ki ste tedaj trpeli zaradi svojega narodnega prepričanja.

m Preureditev pinarne. Ravnanstvo mestne pinarne je izdelalo načrt za popolno preureditev in modernizacijo podjetja. Celokupni stroški za ta dela so preračunjeni na 1.800.000 Din. Š to preureditvi bi se pinarna aktivizirala, ker je v sedanjem stanju vedno pasivna. O načrtih in izvedbi bo definitivno sklepal še občinski svet.

Klobuke, perilo, kravate nudi ugodno JAKOB LAH, Maribor. 1184
m Nezgodno kolesarjev. S kolesa sta padla v torek mizarski vajenec Stefan Meglič in železničarjeva hči Stanislava Stokova iz Košakov. Prvi si je zlomil levo roko, druga pa si je strla desno ključnico. Oba se zdravita v bolnici.

Iz Šaleške doline

Rudarsko zborovanje. Prošlo nedeljo 16. t. m. se je vršil v prostorih Rudarskega doma shod II. rudarske skupine. Dnevni red shoda je bil vprašanje rudarske krize, omejitev praznovanja štihov in razmotrivanje, kako bi se vsemu temu odpomoglo in rešilo to krvavo vprašanje. — Poročal je g. Štruc iz Trbovelj, načelnik II. rudarske skupine, ki je v svojem govoru opisal položaj slovenske rudarske industrije, položaj delavstva ter dal primerne mišljaje, kako bi se vse to utegnlo rešiti in v prospeh delodajalcev in delojemalcev. Govorniku so v obilnem številu zbrani rudarji živo sledili in ga odobrvali in končno je bila sprejeta resolucija, ki se vpošlje na merodajni forum. Nedeljski shod je bil majhna, toda živa priča, da je skrajni čas pristopiti k resnemu koraku za zboljšanje teh večnih in ubijajočih gospodarskih kriz, pod katerih bremenom ječijo vsi krogi in sloji naroda.

In pa — ali je velenjski rudar res tako malo strokovno nezavečen in nedostopen, da ne zmore niti ene strokovne organizacije? Da, da — naj se vzame za zgled pot trboveljskih rudarjev, ki so ravno te dni zastavili trde temelje Narodni Strokovni zvezi, ki bo in mora započeti hoditi po rešilnih stezah.

Um se je omračil posestnikovem sinu g. Jakobu Steblovniku (vulgo Obliser) doma iz Zabrda pri Velenju. Reveža so odvedli v umobolnico.

Planinska koča na Smrekovcu. Stavba planinske koče na Smrekovcu lepo napreduje. Če bo vreme dopuščalo, se bo v dobrem tednu polagalo na stavbo ostrešje, ter se nato pod streho nadaljevalo z notranjimi deli. S svojo smotreno razdelitvijo prostorov in prekrasno lego in daljnim razgledom napravi koča že sedaj nadvse ugoden vtis. Šostanjčani že težko pričakujejo njeno dovršitev.

Rimske toplice

Gostje v tukajšnjem zdravilišču se stalno pritožujejo, da zdravilišča uprava nima v restavraciji in kavarni naročenega nobenega slovenskega časopisa. Med tem ko najdeš tam vse vrste hrvaških, srbskih, nemških in madjarskih časopisov, pa zahtevaš zastoj »Jugoslavana« in druge liste. Menda se ne misli slovenske goste zapostavljati? Uprava in osebje, ki je sicer zelo postrežljivo, v tem pogledu postreže premalo slovenskim gostom.

Vrhnika

Smrtna kosa. 17. t. m. je umrl komaj 22-letni trgovski pomočnik in član Sokola v Borovnici g. Pavel Voljč, bratranec na otoku Rabu tragično preminulega sedmošolca Ivana Voljča. Zahrbna uničevalka mladih življenj — jetika je spravila podjetnega in pridnega mladčnika v prerani grob. Pogreba se je udeležilo številno občinstvo, njegovi stanovski tovariši in deputacija borovniškega Sokola v civilni obleki. Naj počiva v miru!

Kočevje

Suša — pomanjkanje vode. Razen dveh, treh kraljkih nalivov nismo imeli vse poletje nobenega dežja. Pomanjkanje mokrote je prišlo do vrhunca. Polju dež ne bo več veliko pomagal, ker je že prepozno, toda kakor je videti, bo zmanjkalo pitne vode. Bezervoar mesnega vodovoda je skoro prazen, zato imamo v mestu vodo samo ob določenih urah. Na deželi vodo izjajo ljudje iz nekaterih studencev, ki pa tudi počasi sahnejo, tako da se je bati splošnega pomanjkanja vode.

Sah. Zanimanje za sah je pri nas med dijaštvom pa tudi ostalim občinstvom precejšnje. Dokaz temu je turnir za prvenstvo v Kočevju, ki ga pripravljajo akademiki. Turnirja, ki se bo pričel 24. t. m., se lahko udeležijo vsak.

Popravek. V poročilu o proslavi desetletnice vladanja Nj. Vel. kralja v 189. štev. nam je tiskarski škrtar napravil neljubo pomoto. Pesmi Bože pravde, Adrijansko morje in Na dan (ne Na plani!) niso zapeli pevci delavskega društva, ki ga v Kočevju sploh ni, temveč pevci Glasbenega društva pod vodstvom g. M. Trošta. AD CELJE Zaključ

Bela Krajina

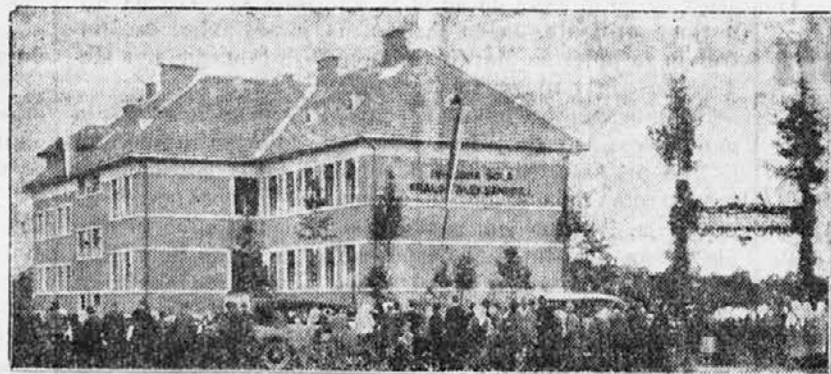
Drzna tatvina. V Gradcu so neznan tatovi odpeljali posestniku Dimu iz hleva dva konja. Sled za tatovi je vodila do bližnjega gozda, kjer so bili konji čez dan skriti, ko pa je nastopil mrak, so jih odpeljali dalje.

Doba jubilejev bi se moral imenovati poslednji čas v Beli krajini. — V Gradcu je praznovalo gasilno društvo z največjo slovesnostjo 42-letnico svojega obstoja. V Semicu je javni nastop Sokola ob priliki 20-letnice lepo izpadel. V Adlešicah pa so v nedeljo proslavili 70-letnico osnovne šole.

Kopalna sezona je v Beli krajini še v polnem razmahu. Metličani imajo idealno kopanje v Kolpi, tako da si skoraj nihče ne želi morja.

Ogenj je uničil Janku Popoviču na Suhorju radno nedeljo zvečer kozolec in hlev.

Prvi župski izlet prireditelj v nedeljo 23. t. m. novo osnovana sokolska župa Karlovec, h kateri pripadajo tudi vsa belokranjska sokolska društva. Izlet se bo vršil pod pokroviteljstvom bana savske banovine dr. Peroviča.

Zgoraj: Nova »Narodna šola kralja Aleksandra I.« v Slatini Radenci. — Ljudstvo pred šolo med otvoritvijo.

Na desni: Šolska deklica pozdravlja zastopnika banske uprave, člana ban. sveta dr. Poljanca. — Od leve na desno spredaj dr. Poljanec, sreski nadzornik g. Korbaš, župan g. Jakob Zemljč in škof dr. Tomažič.

Prva žrtev novega ljubljanskega tramvaja

Povožil je na Gosposvetski cesti okoli 90 let staro ženko

Ljubljana, 19. avgusta.

Dopoldne okoli 11. so doživeli mimoidoči na Gosposvetski cesti razburljiv prizor. Prav ko je vozil novi tramvaj proti šiški, je v bližini gostilne »Novi svet« hitela preko ceste starejša kmečka ženska s cekarjem v roki. Tramvajski voznik je daljal znamenja, da se bliža tramvaj, toda ženska je bila ali gluha, da ni slišala zvočenja, ali pa je mislila, da bo še pred tramvajem na drugi strani ceste. Voznik ni mogel več ustaviti tramvaja in tako se je zgodilo, da je tramvaj podrl ženko na tla in jo vlek nekaj metrov s seboj. Na kraj nesreče so takoj prihiteli ljudje, ki so nesrečnico dvignili in ji skušali pomagati. Ženska je bila nezavestna in vsa krvava po glavi in po obrazu. Strašno je bilo njeno spačeno, krvavo lice.

Od trdnice Gorec so nemudoma telefonirali na rešilno postajo, ki je ponesrečenko z vso naglico prepeljala z avtomobilom na kirurški oddelk splošne bolnice. Tam so ugotovili, da ima ženska prebito lobanjo in da je njena poškodba smrtonosna. Težko, če bo dočkala jutrišnjega dne.

Pri ponesrečenki niso našli nobenih listin in se ne ve, odkod je in kako se piše. Stara je okoli 90 let in je najbrže iz bližnje ljubljanske okolice, ker je imela s seboj cekar, v njem pa cikorijski in več kuhinjskih drobnarij. Kdor bi kaj vedel o ponesrečenki, naj se takoj javi v pisarni splošne bolnice.

Ženska, ki jo je tramvaj povozil na Gosposvetski cesti je ob trideset letih 8. zvečer v bolnici umrla, ne da bi prišla k zavesti.

Identiteta ponesrečenke ugotovljena.

Ponesrečenka, ki jo je povozil tramvaj, se piše Hafner Marijana. Stara je bila 91 let. Bila je zasebnica, ki je stanovala na Mišičevi cesti v Ljubljani. Pristojna je v Ljubljano.

Zagonetna smrt mladega kovača

Z zevajočo rano so ga našli ob cesti — Pravil je, da ima dva smrtna sovražnika

Novo mesto, 18. avgusta 1931.

V ponedeljek 17. avgusta t. l. je v Jami pri Zužemberku na Dolenjskem preminul v groznih bolečinah krepak 25-letni fant g. S. Vokač, kovač po poklicu, katerega je smrt vzela v najljepših letih njegovega življenja, radi posledic velike rane, ki mu je bila zadana na glavo. — Kako je dobil rano? — V noči od 9. na 10. avgusta se je vračal pokojni Vokač s kolesom iz Ambrusa proti domu. V bližini Bugdinje vasi pa so ga 10. avgusta zjutraj našli vsega krvavega in nezavestnega z razbito lobanjo, na občestni kamen oprtega. Ljudje, ki so našli nezavestnega Vokača v mlaki krvi, so ga naglo odnesli na njegov dom, domači pa so poklicali dva zdravnika, in sicer g. dr. Smoleta iz Zužemberka in g. dr. Fedrana iz Stične, ki sta oba ugotovila, da je nesrečniku nekdo zadal zevajočo rano s topim orodjem, ali pa izvira rana od nesrečnega padca. Dalje sta ugotovila gg. zdravnika, da se je ponesrečenca vnela tudi možganska mrena. Obvezala sta mu rano, a ostal je v domači oskrbi. Ranjenec je od časa

do časa prišel za hip k zavesti in ob takih prilikah je povedal, da je dobil močan udarec po glavi. Kako ali od koga, pa se ni mogel spomniti, in ob takem hipu je bil tudi previden. Ta izpoved pa je dala povod, da so ljudje začeli šepetati, da gre tu za zelo premeten uboj, kajti pokojni Vokač je večkrat pripovedoval, da ima dva smrtna sovražnika, ki sta se zaklela, da se mu bosta kruto maščevala. Zato je orožništvo že tudi aretiralo več oseb. Stroga preiskava bo že ugotovila, ali gre za zločin, ali nesrečo. — Kdo je Vokač? — Vokač je posestnikov sin, brezdvoma najboljši kovač v Suhi krajini. Sam si je uredil lepo in prostorno kovačnico. Nesrečnejši si je pred kratkim najel dva pomočnika, zakaj dela je imel vedno dovolj in hotel je v miru izvrševati svojo obrt. Bil je edinec, zakaj pred leti je njegovim nesrečnim staršem utonil starejši sin, ta pa, ki je bil up in nada staršev, je v cvetu svojih let zatisnil tako zagonetno svoje oči za vedno. Težko prizadetim staršem naše iskreno sožalje!

Zločini gotenskega požigalca

Zažgal je že drugič štangljeva gospodarska poslopja — 100.000 Din škode

Novo mesto, 19. avgusta.

Ni še dolgo od tega, kar smo poročali v »Jugoslavanu« o nevarnem požaru v Gotni vasi pri Novem mestu. V noči 18. avgusta okoli 11. ure zvečer je na skrivnostni način zopet nastal ogenj in isti vasi in baš pri istem posestniku, mlademu gospodarju Ivanu Štanglju, katerega po posestvu leži tik ob državni cesti, ki pelje iz Novega mesta preko Gorjancev v Metliko in je komaj 2 km oddaljeno od Novega mesta. Ogenj je prva opazila Štangljeva dekla, ki je z obupnim klicem začela klicati ljudi na pomoč. Namah je bil Štangljev kozolec ves v ognju,

kako bi tudi ne bil, saj je bil poln sena, detelje in slame, kar je gorelo vse s čudovito naglico. Ognjen stebel je udaril preko slamnate strehe Štangljevega kozolca in najbrže se je od ognjorok in isker vžgal tudi poleg ležeči kozolec posestnika g. Gregorčiča, ki pa je bil kril z opeko.

Ljudje si šepetajo, da ima tu vmes prste zlobna roka, ki hoče spraviti mladega posestnika z njegove rodne grude. Preden so prispeli k požaru gasilci, se je vnel tudi Štangljev zidani hlev s kaščo.

Kljub temu, da so se sosedje in pozneje gasilci veliko trudili, niso mogli rešiti drugega kot živino iz hleva. Na pomoč so prihiteli gasilna društva iz Novega mesta, Smihela, Stopič in Dolnjih Kamenc z motornimi brizgalnicami, a Smolenčani z ročno brizgalno. Na pogorišče je prišla na pomoč tudi četa vojakov novomeške garnizije pod poveljstvom g. podporočnika Jovana Karivana, ki so branili, da se ogenj ni prijel še svinjakov. Gasilec pa je bilo neprijetno, ko jim je počila od prevelikega vodnega pritiska glavna cev. A kljub temu so prihiteli baš v najkritičnejšem trenutku, ko so ognjeni zublji že lizali tik hleva stoječi skedenj g. Gregorčiča, katerega so z veliko mujo rešili. Gasilci, kakor tudi sosedje zaslužijo veliko pohvalo. Iz gorečih poslopij niso mogli rešiti ničesar. Dobro je bilo, da ni bilo vetra, ker sicer bi šla vsa okoli stoječa poslopja v pepel. Škoda se ceni nad 100.000 Din.

V Ljubljano je padel in se hudo poškodoval

Nesreča na šentpeterskem nasipu

Ljubljana, 19. avgusta.

Snoči med 21. in 22. uro je večja družba delavcev, med katerimi je bil tudi 24-letni brezposelni čevljar Edvard P., pila vino na šentpeterskem mostu in kramljala z ženskami, ki so bile tudi med njimi. Iznenada so se radi žensk pričeli prepirati. Beseda je dala besedo in ni dolgo trajalo, pa so se stekli. Ko je videl P., da bo tepen, se je spustil ob nasipu v tek, tovariši pa za njim. Kakor trdi P., so ga tovariši dohiteli in vrgli v Ljubljano. P. tovariši pa trdijo, da je P. radi vinjenosti sam padel v Ljubljano. Ponesrečenca so z rešilnim vozom prepeljali v bolnico.

V Vižmarjih je sin posestnika Martina Jerančiča pri košnji ponesrečil prezeval očetu s koso kite na nogi. Jerančiča so prepeljali z rešilnim vozom v splošno bolnico.

Laško

Radiooddaja iz Laškega. V nedeljo zvečer se je oglašal prvič Radio v našem mestu iz kopališke dvorane in priznati moramo, da je bila oddaja vključb grmenju in burji povoljna. Zgodovina našega termalnega kopališča je opisal ravnatelj OUZD Teo Golubič. Pomen častnega večera na večer pred rojstnim dnem Nj. Vel. in zgodovino priljubljene rodbine Karadžordžević je orisal gosp. Konrad Elsbacher. Baritonist g. Milan Jug je zapel Vilharjevo Pitaš dušo in Adamičevoga Planinca; baritonist Tone Petrovič je pa zapel Ukazi in Zaostali plit. Vokalni kvintet iz Ljubljane je pel Fantova, Malo je malo ti, Razbita čaša, Pisemce in Serenado ter Na Adrijo, Savsko, Zapoji mi pesem in druge. Za tem je imel zgodovinski govor olepševalnega in tujkoprometnega društva gosp. Konrad Elsbacher.

Št. Jurij ob južni železnici

Sprememba občinskega sveta v Damljah. Pri nedavno izvršeni spremembi občinskega sveta v Damljah je bil imenovan za župana g. Franc Mastnák, za njegovega namestnika pa bivši župan g. Blaž Jesenšek. Od bivših občinskih svetnikov so ostali v novem občinskem svetu gg.: Franc Zidanšek, Ivan Danšek, Miha in Anton Arzenšek, Valentin Kukovič, Drago Četar, France Golež in Mihael Vengust. Na novo so bili imenovani gg.: Franc Zdošek, Ignac Mastnák, Ignac Verbič, Stanko Jakopin, Jakob Brikovšek, Josip Mlakar in Martin Kačenič.

Novo mesto

Iz policijske torbe. Novomeška policija je imela precej posla, predno je spravila v rog neke sportnike iz Ljubljane, člane S. K. Reke. Pa vendar je policija napravila red in mir, zaprla, oziroma vzela na prenočišče dva razgrajata ter s tem pristigla vihrave peruti ostalim kalilec nočnega miru. Ampak ti gosposdije niso pustili tudi žensk pri miru, marveč so vsako obljali s skrajno nesramnimi opaskami. Naj si zapomnijo, če pridejo še kdaj v Novo mesto, da niso prišli na gmajno ali v rovtu, temveč v mesto, kjer se je treba vesti dostojno.

Nesreče. Palec desne roke je odtrgala mlaticnica Knezu Jožetu, 53-letnemu posestniku iz Hraštovca št. 4, občina St. Rupert. Zdravi se v Kandjiški bolnici. — 34-letni hlapec Zupančič Janez, iz vasi Krka, občina Smihel, je padel krave. Pa ga je krava tako močno udarila v nogo, da mu jo je zlomila, in sicer desno pod kolenom. Pripeljan je bil v bolnico Usmiljenih bratov v Kandijo. — Ko je nerodno stopil preko praga, si je razbil palec leve noge, dijak III. r. gimnazije, Stojan Lapanje, ki je na počitnicah pri g. Sotu. — Setina Franc, posestnik iz Guberja, občina Gornje Polje, je šel pomagat posestniku Lavriču Mihi podirati drevje. Veja ga je pa nerodno ujela in ga v velikem loku vrgla na tla. Pri padcu pa si je močno poškodoval levo nogo. Pripeljan je bil v kandjiško bolnico.

Radio

Ljubljana, četrtek, 20. avgusta. 12.15 Plošče (slovenske pesmi, plesna glasba). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Cas, plošče, borza. 18.30 Salonski kvintet. 19.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje. 20.00 Dr. Lojze Campa: Casnik in časnikarstvo. 20.30 Flavia solo s klavirjem (Slavko Korošec in dr. Svava). 21.15 Pevski koncert Slovenskega vokalnega kvinteta. 21.45 Salonski kvintet. 22.30 Cas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, petek, 21. avgusta. 12.15 Plošče (Uvertura, operni zbori). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Cas, plošče, borza. 18.30 Salonski kvintet. 19.30 Gospodinska ura, gđ. Cilka Kerkova. 20.00 Plošče. 20.30 Prenos iz Beograda. 22.30 Cas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, četrtek, 20. avgusta. 11.35 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Dnevne vesti. 19.00 Klavirski koncert. 19.30 Narodne melodije. 20.00 Medicinsko predavanje. 20.30 Prenos iz Ljubljane. 22.30 Dnevne vesti in sportske vesti. 22.50 Radio orkester.

Beograd, petek, 21. avgusta. 11.35 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Dnevne vesti. 19.00 Klavirski koncert. 19.30 Narodne melodije. 20.00 »Mesečna noč v Dalmaciji« — opereta. Gostuje dunajski operetni ansambl. 22.30 Dnevna in sportska poročila; sledi reproducirana glasba.

Zagreb, četrtek, 20. avgusta. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.30 Koncertni večer (iz Ljubljane). 22.30 Novice in vremensko poročilo. 22.40 Plesna glasba.

Zagreb, petek, 21. avgusta. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.30 Koncertni večer (iz Beograda). 22.30 Novice.

Praga, četrtek, 20. avgusta. 11.30 Plošče. 12.05 Brno. 12.30 Bratislava. 14.30 Radio orkester. 19.05 Plošče. 19.55 Koncert. 21.00 Orkestralni koncert. 22.15 Koncert.

Praga, petek, 21. avgusta. 11.30 Plošče. 12.30 Moravska Ostrava. 14.50 Radio orkester. 19.05 Turizem. 19.30 Bratislava. 20.00 Dunaj. 22.15 Bratislava.

Tako morate jemati kopeli na zraku in solncu!
Pred solnčenjem, toda ne na mokrem telesu, vdrnite svoje telo čvrsto z

NIVEA-CREME
NIVEA-OLJE

olje za kožo in masažo

Oboje vsebuje — edino svoje vrste — Eucerit sestavino za nego kože, oboje zmanjšuje nevarnost solnčarice, oboje napravi polt zagorelo tudi pri oblačnem nebu. Nivea-creme vas ohlaja ob vročini. Nivea-olje vas brani pri neugodnem vremenu pred mrzom in s tem tudi pred prehladom, tako da morete tudi za dobo neprijetnih poletnih dni svoje telo izpostavljati svetlobi, zraku in vodi.

1811

Nivea-creme: Din 5— do Din 22—, Nivea-olje Din 25— do Din 100—.
Isključivo Jugosl. P. Beiersdorf & Comp. d. s. o. j., Maribor, Gregorčičeva, ulica št. 24.

Razširjajte Jugoslavana!

P. Ripson:

Marsove skrivnosti

(Roman.)

11. poglavje:

Morsejevi znaki iz vsemirja.

Teden dni je bilo preteklo, odkar je bil umrl fakir Bichara nasilne smrti. Polkovnik Fitzwilliams in naravoslovec Ralph Pint sta bila postala v tem kratkem času neločljiva prijatelja. Sedela sta v kiosku na vrtu vladne palače, srebrala ledeno kavo v družbi miss Alberte, ki si je že bila opomogla od strašnega živčnega napada, in vsi trije so neprestano razmišljali samo o usodi inženjerja Roberta Garela. Toda čim bolj so razmišljali in razpravljali, tem bolj so bili prepričani o dejstvu, da se nahaja v istini na Marsu, da je vresničil svoje sanje znanstvenika, raziskovalca, pesnika ali blazneža. Cela vrsta malenkostnih dokazov jih je potrjevala v tej misli. Polkovnik Fitzwilliams je sedaj s sodelovanjem Pinta in miss Alberte ponovno raziskoval zadevo eksplozije v šelambrunskem samostanu, ki je ubila toliko fakirjev. Polkovnik je potrpežljivo izpraševal brahmine, ki so bili tedaj prisotni, in je od njih zvedel marsikaj, kar bi moglo morda neki dan razjasniti skrivnost Robertovega odleta na Mars. Razen tega je našel pri raziskovanju v podzemskem laboratoriju, kjer je Robert delal svoje poskuse, njegov dnevnik, ki pa na žalost ni bil pisan vsak dan. Bil je sploh zelo nepopoln, pač pa je ostalo v laboratoriju mnogo na-

črtov in notic, tako da se je iz njih dalo sklepati na Robertove projekte. Jasno je bilo, da je sestavljal vse potrebno za polet na Mars. Zanimive so bile na primer sledeče besede v njegovem dnevniku:

»Danes mi je pokazal Trinavat v magičnem zrcalu moje drago Alberto. Videl sem, da je žalostna in hudo mi je bilo pri sreči. Ni mi še popolnoma jasna konstrukcija tega zrcala, toda o tem ni dvoma, da je podlaga vsega televizija. Po končnem poskusu sem občutil silno utrujenost in za dva dni sem nesposoben za vsako delo. Kdo bi si mislil, da takšni poskusi tako izčrpajo človeka?«

Polkovnik je smatral za svojo dolžnost, da izroči Robertove zapiske miss Alberti, in ta je bila globoko ginjena, ko jih je čitala.

— Vedela sem, je dejala, da me moj Robert ni pozabil. Vedno še misli name, kot jaz mislim na njega in ne dvomim, da se bova spet videla in da se poročiva. Če je res imel to srečo, da je odletel na Mars, zakaj jaz ne bi mogla za njim?

Toda polkovnik je odkimal z glavo.

— Tega pa ne verjamem, je odgovoril. Robert je imel srečo, da je slučajno imel tako ugoden trenutek in takotako mogočno pomoč, toda to se zgodi samo enkrat, a ne dvakrat.

— Bomo videli, je tiho dejala miss Alberta, ki je postala zamišljena.

V tem trenutku je zadonel gong v predsobi in straža je javila, da so pripeljali ujetnika.

— Toda čemu me motite z ujetniki? Odvedite ga in

pozneje mi javite, kaj je z njim, ko bom v pisarni.

— Gospod polkovnik, ujetnik je belec, iz Evrope, in govori prav čudno angleščino.

— Torej privedite ga semkaj. Nato se je obrnil k miss Alberti ter je dejal: Mislim da imamo opraviti z enim onih mednarodnih potepuhov, ki se vlačijo po vsem svetu in ki jih ni mogoče odpraviti.

Tu je straža privedla v sobo možaka dolgih svetlih las in svetle brade z modrimi očmi. Bil je zelo slabo oblečen in ves prašen. Izgledal je utrujen, toda nikakor ni napravil vtisa potepuha, temveč je kazal v vseh svojih kretnjah gentlemena. Ko je vstopil v sobo, in pogledal prisotne drugega za drugim, je naenkrat presenečeno vzkliknil, ko je zapazil miss Alberto. Nato je napravil globok poklon in dejal v čisto dobri angleščini:

— Vi ste tu, miss Jekiss? Take sreče, da Vas tu dobim, pa res ne bi bil pričakoval. Poznam Vas po fotografiji, ki je izšla po vseh ilustrovanih časopisih na prvi strani.

Polkovnik je bil sedaj mnenja, da je možak pretkan lopov, ki se je dal nalašč aretirati, samo da pride v stik z bogato Američanko ter jo nato ogoljufa. Zato je osorno dejal aretirancu:

— Molčite in ne zbijajte neslanih šal. Imate opraviti z menoj. Predvsem, legitimirajte se. Kje so Vaši papirji?

— Evo jih: legitimacija kaznjence, ki je popolnoma v redu.

— Vi mislite, da se boste norčevali iz mene? je dejal divje polkovnik.

Več lepšega in cenejšega grozdja na trg!

Odmevi

19. julija t. l. sem na tem mestu — kakor v mesecu septembru lanskega leta v mariborskem »Večerniku« — skušal dokazati umestnost, možnost in nujno potrebo čim večje uporabe namiznega grozdja vsaj na naših domačih trgih. Vsak grozd, katerega pozabljenost, pomaga omiliti vinsko krizo. Skrbeti pa je treba za čim večji konsum žlahtnega grozdja v vseh, zlasti še v revnejših plasteh naroda.

Običajno dobičkarstvo, tako rekoč verižniško prekupčevanje z vsakršnim blagom pomeni nezno podražitev in naravnost onemogoča večji konsum vseh življenjskih potrebščin, prav tako grozdja. Tu ne gre za reševanje kakršne koli krize, drugače vsega spoštovanja vrednih branjk. Gre za mnogo več, na kar smo že opozarjali o drugih prilikah; gre končno naš tudi tu za krizo — konsum.

Organizacije konsumentov in uprave naših mest ter drugih konsumnih središč bi se morale za stvar čisto drugače zavzeti. N. pr. Zagreb je za pocenitev sadja na svojem trgu že nekaj pokrenil z velikim uspehom.

1 kg namiznega grozdja naj bi letos stal konsumenta kvečjemu 4 Din. To bi naj bila — recimo — letošnja sezonska cena. Z izrabljanjem morda trenutno bolj ugodne konjunkturo po znanih trgovsko-liberalnih (židovskih) načelih pokopamo dobrotno »grozdno akcijo«, kakor smo si jo zamislili, lahko že kar v početku. Blaga je mnogo, denarja malo. Izvoz vina iz Dravske banovine je neznan in še neprestano pada. Je sam konsum grozdja doma — saj ga je za jez resnično več, nego sem zadnjič le bolj kot nekak številčni primer navedel — bi pa mogli doseči in celo preseči količino našega vinskega izvoza.

Gostilničarji nekje v Ljubljani — tako trdi

nekdo — ne bi izhajali, čeprav bi točili darovano jim vino liter po 10 Din. (Mariborski »Večernik« od 5. avgusta.) Pametni, res dobri, poklicni in strokovno izobraženi gostilničarji tega gotovo ne verjamejo, ker bi sicer samo dokazali in potrdili, da bi bilo treba take nezdružive vinske obrti enostavno zapreti. Saj vendar nikakor ne drži, da bi prav vino samo moralo čisto vse plačati in rediti v gostilniških obrtih. Ni čudno tedaj, da tudi konsum vina doma naglo nazaduje.

O znatnejšem izvozu našega grozdja do nadaljnjega zapravo ne moremo govoriti, ko še zdaj — sredi prosvetljenega 20. stoletja — baje ne moremo spraviti tega sladkega gorkega pridelka niti na domači trg, n. pr. mariborski, drugače ko samo iz bližnje okolice v ročnih cajnicah in culicah. (Dnevnik od 7. avgusta.) Ta »okolica« pa ne čuti vinske krize radi vinotočev »pod vejo« in zahteva jako pretrane cene za grozdje, katerega naš zato ne moremo uživati v večji meri. Danes, 15. avgusta, ko to pišem, nudijo na mariborskem trgu nečedno okoliško grozdje po 14 Din! Ali ne bi bilo boljše iti ponj na — Dunaj? —

Oddaljeni, pravi kmetijski vinogradniki so voljni dati grozdje poceni in grozdja željni ljudje se tega vselej, vsi skupaj pa prav nič ne zaupajo trditvi, da »so to samo teoretične razprave«, kakor smo na splošno začudenje čitali v dnevniki od 7. avgusta. Bodočnost bo potrdila, kdo ima prav. Pravilno sodbo o stvari pa lahko prepuščamo tudi nesebični sedanjosti in vsem tistim, ki niso baš prehudo obremenjeni s temo duševne slepote in povrh obdarjeni še z brezmejno hudobnostjo.

Zabeležili smo dosedanje neugodne odmeve in naj slede nekateri ugodni odmevi na naš poziv radi grozdne akcije. (Konec jutri.)

4-2266, London 34-5750, Madrid 62-50, Milan 37-2450, Newyork 711-20, Pariz 27-95, Praga 21-0766, Sofija 5-1540, Stockholm 190-30, Kopenhagen 190-10, Varšava 79-57, Zürich 138-45.

Curih, 19. avgusta. Beograd 9-055, Pariz 20-17, London 25, Newyork 514-375, Bruselj 71-67, Milan 26-91, Madrid 44-80, Amsterdam 207-60, Dunaj 72-27, Stockholm 137-67, Oslo 137-60, Kopenhagen 137-55, Sofija 3-73, Praga 15-23, Varšava 57-60, Budimpešta 90-025.

Vrednostni papirji

Zagreb, 19. avgusta. Državni papirji: 7% inv. pos. 72-74 (73), vojna škoda ar. 346-348 (345, 350), dec. 352-353 (353), 4% agr. obv. 41-45, 7% Bler. 68-25-69-50, 8% Bler. a. 77 do 79, k. 78-80, 7% pos. hip. a. 72-74, k. 73 do 74 (73), Beglusk 58-60 (59-25), Banke: Hrvatska 50 d., Jugoslav. Union 150-155, Jugo 67-68, Ljublj. kred. 120 d., Mednarodna 68 d., Srbska 190-191, Industrije: Sečera Osijek 216-218, Trboveljska 225-235, Vevče 120 d., Nar. šum. 25 d., Guttin 115 d., Danica 65 do 69, pivo Sarajevo 210 d., Drava 212-50-220, osj. liv. 210 d., Brod, vag. 50 bl., Isis 41 bl., Dubrov. 300-305, Jad. pl. 410-480.

Dunaj, 19. avgusta. Bankverein 14, Dunav-Sava-Adria 11-60, Priorite 90-05, Trbovlje 27-25, Leykam 1-25.

Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu London, 19. avgusta. 7% Blaire 65-75-66-75. Newyork, 19. avgusta. 8% Blaire 71-78, 7% Blaire 65-50-66-50, 7% pos. Drž. hip. banke 66-70.

Žitna tržišča

Na ljubljanskem tržišču tendenca za koruzo neenakomerna, brez prometa.

Budimpešta, 19. avgusta. Tendenca prijazna. Promet miren. Pšenica: 10-62-10-76 (10-75 do 10-77), marec 11-74-12 (11-93-11-95). Rž: dec. 10-70-10-75 (10-74-10-75), marec 11-75-11-80 (11-78-11-80). Koruza: maj 13-46 (13-46-13-47).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendenco na ljubljanskem tržišču slaba, brez prometa.

Sport

PROPOZICIJE

za propagandni enourni tek SK Ilirije, združen s klubskim tekomanjem (kopje, krogla, troskok) v Ljubljani na dan 12. septembra 1931.

SK Ilirija priredi v soboto 12. septembra t. l. z začetkom ob 18. uri propagandni enourni tek na svojem igrišču ob Celovski cesti. Istosčasno se bo vršilo klubsko tekomanje v sledečih disciplinah: kopje, krogla, troskok.

Tekališče meri 385-20 m, je iz ugaskov in ima 2 nedvignjena zavoja.

Tekmuje se po pravilih J. L. A. S. Pravico starta imajo vsi verificirani in neverificirani člani klubov J. L. A. S.

Prvi trije enournega teka prejmejo kolajne, prvi trije v vsaki disciplini klubskega tekomanja prejmejo priznanice.

Prijave s prijavnino Din 5.— za osebo je poslali do 5. septembra opoldne, na naslov: Karba Drago, kavarna »Evropac« v Ljubljani. Poznejše prijave se ne bodo sprejemale.

Sportni klub Ilirija
Lahkoatletika sekcija

ODLOČILNO KOLO LIGNIH TEKEM

V nedeljo bo padla odločitev. Štiri povsem sigurne udeležence ožje tekomanja za naslov prvaka držve že imamo: Gradjanski, Hajduk, BSK in Sašk so si že priborili vstop v ožjo skupino. Manjkata še dva: tretji udeleženec iz naše lige in prvak vojvodinske skupine.

Kdo bo igral v nedeljo?

V naši skupini imamo kar tri odločilne tekme. V Ljubljani bo lokalni derby, ki bo zopet privabil na igrišče rekordno število gledalcev. Šlo bo za lokalni prestiž — Primorje ali Ilirija, eden od obeh bo moral zasedeti zadnje mesto.

V Zagrebu se srečata Concordia in Gradjanski, za prvo je izid ogromnega pomena, Concordiji zastuje delitev točk, da se plasira na tretje mesto in s tem v ožje tekomanje. Moštvo bo seveda igralo z vsemi silami, da si osigura vsaj neodločen rezultat.

Težje stališče ima Hašk, ki bo potoval v Split. Ima samo eno možnost priti v finale tekme: premagati mora Hajduka, Gradjanski pa Concordio. Ako se le ena varijanta ponesreči, mora Hašk izpasti.

V beogradski skupini je že padla odločitev. Vršita se dve tekmi, ki ne moreta ničesar spremeniti. BSK igra v Sarajevu s Slavijo, Jugoslavija pa doma z Jugom.

Odločilnega pomena bosta dve tekmi v III. ligi. Mačva igra doma s Gradjanskim in ji zastuje ena točka, da postane prvak svoje skupine. Druga tekma bo dobila odločilno veljavo le v slučaju, da bo Mačva izgubila. Slavija mora v tem slučaju premagati Vojvodino in nato že Obiliča in bo dosegla enako število točk kot Mačva. Odločila bi potem razlika golov. Na vsak način ima Mačva najboljše izgleda, da se plasira v finale.

Sodniki za tekme so že določeni: Concordia: Gradjanski g. Jokić, Primorje: Ilirija g. Fabris, Hajduk: Hašk g. Ružić, Slavija: BSK g. Kap, Jugoslavija: Jug g. Pejić, Mačva: Gradjanski g. Mojić, Slavija: Vojvodina g. Padjen, Bačka: PSK g. Avramović in Obilič: Sand g. Vasiljević.

Drobne vesti

Primorje je izgubilo lahkoatletski dvomatch s KAC v Celovcu s 34:54 točkami. Primorjaši so postavili dva slovenska rekorda: Korča v skoku v daljavo s 6'64 m in olim. štafeta Primorja s 3:49'6.

Jug Dubrovnik je na povratku iz Ljubljane gostoval v Karlovcu in nastopil proti KSU. V waterpolu je zmagal Jug s 7:0. V plavanju naj omenimo le: 50 m prosto: Grbić (J) 28, 200 m prsno: Lukačić (KSU) 3:12, 3 x 100 m mešan: Jug 3:54'2, 100 m prosto: Matić (J) 1:05. Plavalni dvomatch CSR: Poljska se je končal z zmago Čehov s 63:39. Na tekmanju je bilo postavljenih po 5 češkoslovaških in poljskih rekordov.

Meddržavni tenis match Jugoslavija: Avstrija se vrši te dni v Porečah v Avstriji. Jugoslavija vodi do sedaj s 2:1. Schäfer (J) je premagal Eifermannna s 6:2, 5:7, 2:6, 6:3 in 6:2, Matijka (A) pa Kukuljevića s 6:3, 6:2 in 6:1. Par Schäfer-Kukuljević je premagal dvojico Kinzel-Haberl s 6:8, 8:6, 6:2 in 6:0.

Lampret Nada (Ilirija) je edina jugoslovanska tekmovalka na plavalnem prvenstvu Evrope v Parizu. V torek zvečer je odpotovala iz Ljubljane v spremstvu saveznih zastopnikov gg. Bedenka in Kramaršiča.

VI. 17.707/31-14.

1851

Natečaj

Mestno načelstvo v Ljubljani je sporazumno z Generalno direkcijo državnih železnic v Beogradu podaljšalo rok natečaja za izdelavo generalnega projekta novega postajnega poslopja v Ljubljani za 45 dni. Natečaj se tedaj konča dne 15. oktobra 1931 ob 11. uri dopoldne.

Mestno načelstvo v Ljubljani,

dne 19. avgusta 1931.

Župan: dr. Dinko Pue, l. r.

Gospodarske vesti

× Likvidacija agrarne reforme. Proti koncu leta bodo agrarne direktcije odposlale v posamezne občine ambulantne komisije, ki bodo ugotovile sedanje stanje razdelitve zemljišč. Pri tem bodo tudi zasliševale eventualne pritožbe agrarnih interesentov. Do tedaj pa ostane sedanji položaj nespremenjen. Prošnje in spolpolnitve prejšnjih razdelitev se do tega časa ne bodo upoštevale.

× »Jason« naš domači topljeni sir na jesenskem velesejmu. Med vsemi našimi mlekarstvi zadruška je najnaprednejša gotovo mlekarstvena zadruga na Vrhniki, ki je v zadnjih letih svoj izdelek izboljšala v večji meri, kot katerikoli druga, in se je poleg tega lotila še popolnoma nove produkcije, tkz. topljenega sira, ki se prodaja pod imenom »Jason«, neproduktivno zaviti, v okusno izdelanih škatlicah. Na letošnjem jesenskem velesejmu se boste mogli prepričati o izborni kvaliteti tega izdelka, zato ga pa boste tudi povsod zahtevali, da se osvo bodimo od inozemskega uvoza.

× Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani ponovno opozarja trditi, ki se obračajo nanjo s prošnjami za izdajo carinskih potrdil, nadalje potrdil glede oprostitev skupnega davka, potrdil za udeležbo na licitacijah, svedob o poreklu robe, potniških legitimacij itd., da morajo vlagati svoje prošnje odnosno zaprositi za izdajo navedenih potrdil najkasneje do 11. ure dopoldne, kadar želijo, da se jim potrdila izdajo že istega dne. Ta potrdila morejo potem dvigniti že ob 5. uri dopoldne v zborničnem ekspeditu. Potrdila, za katerih izdajo bi trditi prosile po 11. uri dopoldne, more izdati zbornica šele naslednji dan.

× Velesejem-čebelski oddelek. Kdor hoče kupiti res izborni pristen med, naj posesti letošnji jesenski velesejem. Tukaj ga bo dobil v vabljenih posodah in posodicah, na drobno in debelo, iz prve roke. Pomniti je treba, da je pristen med ne samo neprekosljivo živilo, temveč tudi izborno zdravilo, ki se rabi pri raznovrstnih boleznih. Na velesejmu bo Čebelsko društvo brezplačno razdajalo navodila o koristnosti in uporabi medu.

× Opozorilo onim, ki se nameravajo izseliti. Naši tovarni parobrodni redno dovažajo iz inozemstva naše izseljenike, ki se nameravajo dobiti zaposlenja v inozemstvu. S parobrodom »Diamant« sta se pred par dnevi zopet vrnila dva delavca iz Alžira. Radi velike gospodarske krize nista mogla dobiti nikakega zaposlenja. Opozarjajo se vsi oni, ki nameravajo iskati zaposlenja v inozemstvu, da se pred vsakim izseljevanjem najprej posvetijo našim uradnim

njem informiranju o zaposlenju na pristojnih izseljeniških uradih, da ne bodo trtili po nepotrebnem denarja in časa.

× Dobra letina orehov v Bosni. V tekočem letu kaže letina orehov v Bosni zelo dobro. Izgleda, da bo kupčija dobra, ker so sadovi veliki in zdravi. Bosanski oreh so na trgu zelo dobro ocenjeni vseh svoje izborne kvalitete, posebno mnogo orehov izvozi Bosna na Madjarsko.

× Dvojna veljava na Madjarskem. Dne 15. avgusta je stopil na Madjarskem v veljavo nov odlok o uvedbi zlate veljave na ozemlju kraljevine sv. Stefana. Odlok vsebuje štiri glavne odredbe. Prva govori o svobodnem razpolaganju z bančnimi vlogami in določa, da so te vloge v Budimpešti z dnem 17. v provinci pa z 21. t. m. s tridnevnom odpovednim rokom lahko odpovedujejo. Druga odredba omenja vpeljavo zlatega pengö. Vse plačilne obveznosti, ki dosepejo do 17. t. m., se smatrajo kot zlata veljava. Od tega dne dalje pa stranke medsebojno lahko svobodno določajo, v kakšni veljavi naj se glasi medsebojne obveznosti. Zlati pengö mora vsebovati 0-2631 g čistega zlata in iz 1 kg zlata se mora skovati 3-840 pengö. Obračunski ključ med zlatim pengö in plačilnim sredstvom določa Narodna banka. Ta ključ bo morala Narodna banka poeniti s 31. avgustom objavljati dnevno. Do tega dne velja dosedanjí pengö kot zlati pengö. Tretja odredba predvideva ustanovitev posebne garancijske banke s 50 milijoni pengö, četrta odredba pa govori o ureditvi obremenjenja zemljišč.

Borzna poročila

dne 19. avgusta 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 19. avgusta. Amsterdam 2288-62 do 2295-48, Bruselj 790-26-792-62, Curih 1102-95 do 1106-25, Dunaj 796-87-799-27, London 275-74 do 276-56, Newyork 5663-66-5680-66, Pariz 222-41-223-07, Praga 167-64-168-14, Trst 296-79 do 297-69.

Zagreb, 19. avgusta. Amsterdam 2288-62 do 2295-46, Dunaj 796-87-799-27, Bruselj 790-26 do 792-62, London 275-74-276-56, Milan 296-79 do 297-69, Newyork kabel 5677-66-5690-66, Newyork ček 5663-66-6680-66, Pariz 222-41-223-07, Praga 167-64-168-14, Curih 1102-95-1106-25.

Beograd, 19. avgusta. Amsterdam 2293-61 do 2295-46, Bruselj 790-26-792-62, Curih 1102-95 do 1106-25, Dunaj 796-81-799-27, London 275-74 do 276-56, Milan 296-79-296-90, Newyork 5663-66 do 5680-66, Pariz 222-41-223-07, Praga 167-64 do 168-14, Stockholm 1518-62-1520-12.

Dunaj, 19. avgusta. Amsterdam 287-15, Atene 9-2150, Beograd 12-57, Bruselj 99-15, Bukarešta

Malinovec

pristen, naraven na malo in veliko prodaja lekarna doktor G. PICCOLI, Ljubljana, Dunajska c. 6

Kdor

hoče elegantno oblečen biti, naj se zgleda pri

Gombocu

Aleksandrova cesta 24

Stavbne nasvete
daje tehnični biro „Tehna“, Ljubljana, Mestni trg 25-I. 507

Telefon 2059
Premog suha drva
Pogacnik, Bohoričeva ulica 5

Kdor
hoče elegantno oblečen biti, naj se zgleda pri

Gombocu
Maribor
Aleksandrova cesta 24

Nogavice, rokavice, volna in bombaž
najceneje in v veliki izbiri pri

KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg.

Kultura

Zagrebsko gledališče v novi sezoni. Do konca tega meseca so na repertoarju povedeni le reprije raznih popularnih del. In sicer opere: Puccini »Turandot«, Haley »Zidovka«, Mascagni »Cavalleria Rusticana«, Leoncavallo »Pagliacci«; baleta: Lhotke »Vrag in njegov pomočnik«, Šafranek-Kavij »Pigmine«; operete: Benatzky »Trije mušketirji«, Djardović »Jurek in Štefek«, Volman »Ljubice s Montmartra« in »Grofica Marica«, Granichstätt »Orlov«; veseligr: Ganderin »Nič brez moške glave«, Hirschfeld-Frank »Posel z Ameriko«.

Prava dramska sezona se bo otvorila 1. sept. v malem gledališču v Frankopanski ulici. Najprej bodo igrali dve domači noviteti: staro kajkavsko komedijo »Lynbamirovih ili prijatel pravi«, pisatelja Matije Jandriča; delo je bilo že napisano v preteklem stoletju, pa bo sedaj prvič vpripravljen, in Ogrizović-Miličevića drama »Prokletstvo«, ki je bila napisana že leta 1906. Nato pridejo na repertoar: za 100-letnico Sardonja »Madame sans gene«, František Langer »Prerjenje Ferdiša Pištores«, Kelemen »Zgodba o netopirju« in Joža Ivaković »Vržno kolo«. Zadnje delo bo režiral avtor sam.

Zbrana dela Branislava Nušića. V Beogradu so začela izhajati zbrana dela znanega srbskega komediografa Branislava Nušića, ki je znan tudi pri nas iz vpripravit v našem gledališču, ki so imela pri občinstvu radi lahke vsebine in svoje drastičnosti precejšen uspeh.

Mihail Čehov bo otvoril v jeseni v Parizu lastno gledališče. Vpripravljeni misli naslednja dela: »Revizorja«, »Smrt Ivana Groznega«, »Rusko pravljico«, »Vesoljni potop«, »Hamleta« in več enodejank Antona P. Čehova. Glavne vloge bo kreiral sam. Za glavno nalogo si je postavil reformacijo gledališča v jezikovnem oziru, v mišljenju in v gestikularnem izražanju. Tako bo dobil Pariz poleg ruske opere še rusko dramo.

Češki dramatik František Langer je napisal novo dramo »Angeli med nami«, ki bo izšla najprej kot knjiga.

Znani češki komik Vlasta Burian, ki nastopa tudi mnogo v zvočnem filmu, bo otvoril svoje gledališče v Pragi z veseligr »Pasje življenje«.

Moskovski režiser Mayerhold se je moral zagovarjati pred klubom pisateljev radi vpripravitve Olesove igre »Seznam dobrih del«, češ da vpliva demoralizirajoče na delavstvo. Mayerhold se je sklical na umetniško svobodo, vendar pa je kljub temu propadel in vse kaže, da pomeni to tudi propad njegovega gledališča.

Gruda, mesečnik za kmetno prosveto, ima v dvojni 7-8 številki naslednjo vsebino: Zgodovinsko povest Jože Lovrenčiča: Božja sodba, France Guželj: Troje deklinskih pesmi, Franc Štefanič: Krčevina, Lojze Štular: Trije vrani (pesem), Vinko Bitenc: Zalosten konec beba, Dava, Franjo Baš: Zapustili so rodno grudo. Poleg teh — razen Baševga članka — literarnih prispevkov je še bogat »Kotiček za dekleta«, poročila iz organizacije kmečkih fantov in deklet, zabavni kotiček in nekaj literarnih poizkusov. Delo, ki ga vrši »Gruda« med našo kmečko mladino, je velike važnosti za dvig naše podeželske prosvete.

Sokolstvo

Prvi nastop Sokola Ribnica-Josipdol

Na praznik 15. t. m. je mladi Sokol v Ribnici-Josipdolu priredil svoj prvi javni nastop, ki je krasno uspel. Pri nastopu je sodelovala tudi vzorna vrsta »Koroškega sokolskega okrožja«. Z nastopom je bila obenem združena proslava 10-letnice vladanja prvega Sokola Nj. Vel. kralja in otvoritev letnega telovadišča.

Javni nastop, ki se je pričel točno ob 15. je otvorila ženska deca s prostimi vajami z obročki, ki so bile zelo dobro in skladno izvedene. Enako lep je bil nastop moške dece. Proste vaje članic so bile dobre, morale pa bi biti boljše naučene. Prav častno je bilo število članov, ki so proste vaje izvedli skladno in zelo dobro. Ljubek je bil nastop ženske dece z našim narodnim kolom, ki je občinstvu zelo ugajal. Na drugo je nastopila vrsta domačih telovadcev, pomnožena z nekaterimi gosti in je izvedla prav primerne vaje.

Po nastopu je brat starosta otvoril letno telovadišče in pozdravil zastopnike mariborske sokolske župe, koroškega sokolskega okrožja in ostalih bratskih društev. Po pozdravu staroste Sokola iz Marenberga, je spregovoril nekaj oglednih besed društveni podstarosta ter se zahvalil vsem za naklonjenost in podporo mlademu Sokolu. Končno moramo pohvaliti tamburaški zbor, ki je spremljal vse proste vaje in rešil svojo nelahko nalogo v odlični meri.

Mlademu Sokolu k prvemu nastopu in lepemu uspehu iskrene čestitke, z željo, da bi se mladi Sokol razvijal tako, kot je pokazal sobotni prvi nastop. Zdravo!

Javni nastop Sokola Grosuplje

Sokol v Grosupljem je imel preteklo nedeljo svoj javni nastop na letnem telovadišču za Sokolskim domom. Po prihodu popoldanskih vlakov se je pričela javna telovadba vseh oddelkov, razen članic, ki celo leto zaradi premajhnega zanimanja oziroma števila niso telovadile. Vse telovadne točke, pri katerih so nastopili sami domačini, so bile dobro pripravljene in izvedene. Presenetili so nas člani (16), ki so proste vaje za vsesokolski zlet v Pragi izvedli skoro brezhibno. Orodna telovadba je pokazala lep napredek posameznikov. Pomagali so telovadci bratskega Sokola II iz Ljubljane. Pri nastopu in poznejši veselici je sodelovala godba Sokola I — Tabor, ki je svojo nalogo rešila nad vse častno.

Da je prireditelj tako lepo uspela, gre zahvala vsemu članstvu, predvsem pa starosti br. Rusu in načelniku br. Lojzetu Žitniku. Mlademu društvu, ki se kljub raznim zaprekam lepo razvija, k uspehu čestitamo. Zdravo!

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

VI. No. 19.717/1. 2304

Izprememba v imeniku zdravniške zbornice za Dravsko banovino.

Dr. Breceelj Bogdan, zdravnik-volonter v Ljubljani, je bil vpisan v imenik zdravniške zbornice za Dravsko banovino.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 11. avgusta 1931.

V. No. 3376/25. 2302—3—1
Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za gradnjo novega mostu preko Krke v Žužemberku II. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 5. septembra 1931. ob enajstih dop. v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravni stroškov dobivajo med uradnimi urami pri odseku tehničnega oddelka.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotki (tudi z besedami) na vsote odobrenega proračuna, ki znaša 322.671,55 dinarjev.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 14. avgusta 1931.

Razglasi sodišče in sodnih oblastev

Cg I.a 563/31—3. 2313

Oklic.

Tožeča stranka Hranilnica in posojilnica na Igu, r. z. z. n. z. je vložila proti toženi stranki Novak Franc, posestnik, Iskavas štev. 93 radi Din 8744'82 k opravični štev. Cg I.a 563/31—3 tožbo.

Narok za ustno razpravo se je določil na 3. septembra 1931 ob poldevetih dop. pred tem sodiščem v izbi št. 124 razpravna dvorana.

Ker je bivališče tožene stranke neznano, se postavlja dr. Modic Ivan, odvetnik v Ljubljani za skrbnika, ki jo bo zastopal na njeno nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sama ali ne imenuje pooblaščenca.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. I.a,
dne 12. avgusta 1931.

C III 1046/31—2. 2289

Oklic.

Tožeča stranka Holec Matija, posestnik, gostilničar in mesarski mojster v Pobrežju pri Mariboru je vložila proti toženi stranki Lešnik Francu, mes. pomočniku v Pobrežju pri Mariboru, sedaj neznanega bivališča radi Din 3879— s pripadki k opravični št. C III 1046/31—1 tožbo.

Narok za ustno razpravo se je določil na 19. septembra 1931 ob en četrt na devet uri dop. pred tem sodiščem v izbi št. 14 razpravna dvorana.

Ker je bivališče tožene stranke neznano, se postavlja g. dr. Planinšek Odon, sodni pripravnik v Mariboru za skrbnika, ki jo bo zastopal na njeno nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sama ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. III.,
dne 11. avgusta 1931.

E 416/31—7. 2307

Dražbeni oklic.

Dne 7. septembra 1931 ob devetih dop. bo pri podpisani sodišču v sobi št. 24 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Podturn, vl. št. 652, 1105, 1113.

Cenilna vrednost: 20.282 Din (breмена 16.282—Din). Najmanjši ponudek: 2667—dinarjev.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Novo mesto,
dne 6. avgusta 1931.

E 438/31—16. 2308

Dražbeni oklic.

Dne 20. septembra 1931 ob osmih dop. bo na licu mesta v Muha-berju št. 15 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Bršljin, vl. št. 156, 387; zemljiška

knjiga Prečna, vl. št. 1025; zemljiška knjiga Daljni vrh, vl. št. 188; zemljiška knjiga Češence, vl. št. 548.

Cenilna vrednost: 74.256—Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Novo mesto,
dne 11. avgusta 1931.

Konkurzni razglasi

S 24/31—2. 2312

Konkurzni oklic.

Razglasitev konkurza o imovini Viljema Zabukovca, mizarja v Ložu, sedaj stanujočega v Beogradu, Kulina bana 11, (Mokroluska).

Konkurzni sodnik Kajfež Anton, starešina okrajnega sodišča v Ložu.

Upravnik mase Viktor Poznik, notar v Ložu.

Oglasitveni rok do 30. septembra 1931 pri sodišču v Ložu. Ugotovitveni narok pri okrajnem sodišču v Ložu dne 6. oktobra 1931 ob desetih dopoldne.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 14. avgusta 1931.

S 26/31—3. 2314

Konkurzni oklic.

Razglasitev konkurza o imovini Aleševca Petra, peka in posestnika v Kranju št. 99. Konkurni sodnik Gregorc Jurij, starešina okrajnega sodišča v Kranju.

Upravnik mase dr. Sajovic Stanko, odvetnik v Kranju.

Prvi zbor upnikov pri okrajnem sodišču v Kranju dne 28. avgusta 1931 ob desetih dopoldne.

Oglasitveni rok do 30. septembra 1931 pri sodišču v Kranju. Ugotovitveni narok pri okrajnem sodišču v Kranju dne 6. oktobra 1931 ob desetih dopoldne.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 17. avgusta 1931.

Sa 25/31—2. 2315

Konkurzni oklic.

Razglasitev konkurza o imovini Stane Rebolja, trgovca v Kranju št. 10.

Konkurzni sodnik Gregorc Jurij, starešina okrajnega sodišča v Kranju.

Upravnik mase dr. Sabothy Beno, odvetnik v Kranju.

Oglasitveni rok do 30. septembra 1931 pri sodišču v Kranju. Ugotovitveni narok pri okrajnem sodišču v Kranju, dne 5. oktobra 1931 ob desetih dopoldne.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 17. avgusta 1931.

Sa 26/31—2. 2309

Poravnavni oklic.

Uvedba poravnalnega postopanja o imovini dolžnika Koražija Ivan-a, trgovca z železino v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 42 registrovanega pod firmo Ivan Koražija v Mariboru.

Poravnavni sodnik: dr. Kovča Franc, sodnik okrajnega sodišča v Mariboru.

Poravnavni upravitelj: dr. Rapoc Josip, odvetnik v Mariboru.

Narok za sklepanje poravnave pri imenovanem sodišču, soba št. 84 dne 28. septembra 1931 ob devetih dopoldne. Rok za oglasitev do 23. septembra 1931 pri okrajnem sodišču v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. III.,
dne 14. avgusta 1931.

Sa 14/31—41. 2305

Potrditev poravnave izven konkurza.

Poravnavna zadeva: tvrdka Fröhlich-Navrtil, trg. v Celju.

Potrdjuje se poravnava, katero je sklenila poravnavna dolžnica s svojimi upniki pri naroku dne 10. avgusta 1931 te vsebine, da je prvenstvene terjatve plačali v celoti, ostali upniki pa dobijo 60% kvoto njihovih terjatev, plačljivo v 12 enakih mesečnih obrokih, počenši 60 dni po pravomočni potrditvi poravnave pod izgubo obrokov, ter da pristopi k tej poravnavi kot porok in plačnik do zneska 50.000 Din Dobovičnik Franc, trg. v Celju.

Okrajno kot konkurzno sodišče Celje,
dne 12. avgusta 1931.

Sa 13/31—33. 2306

Potrditev poravnave izven konkurza.

Poravnavna zadeva: Vebke Jožica, trgovka v Celju.

Potrdjuje se poravnava, katero je sklenila poravnavna dolžnica s svojimi upniki pri naroku dne 5. avgusta 1931 te vsebine, da je prvenstvene terjatve plačali v celoti, ostali upniki pa dobijo 40% kvoto, plačljivo v 8 mesečnih obrokih v enaki višini, počenši 90 dni po pravomočni potrditvi poravnave.

Okrajno kot konkurzno sodišče Celje,
dne 12. avgusta 1931.

Sa 11/31—61. 2311

Sklep.

Poravnavna stvar Bernik Franceta, trgovca s klobuki, Ljubljana VII, Celovška cesta št. 43.

Prisilna poravnava izven konkurza, sklenjena na poravnalnem naroku 8. avgusta 1931 med dolžnikom in njegovimi upniki te vsebine, da plača dolžnik upnike, ki jim gre pravica do prvenstvenega poplavlja njih terjatev v smislu §-a 30 zak. o prisilni poravnavi izven konkurza, popolnoma, ostalim svojim upnikom 42,5 odstotno kvoto njihovih terjatev in sicer v štirih enakih tromesečnih obrokih, kojih prvi zapade v plačilo tri mesece po pravomočnosti poravnave, ostali trije obroki pa zaporedoma vsake tri mesece po prvem obroku, in to s poročtvom Andreja Cvajnarja, posestnika iz Preske št. 13 in Andreja Bernika, posestnika in klobučarja v Višnji gori — se o d o b r i.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 13. avgusta 1931.

Sa 4/31—6. 2310

Sklep.

Poravnavna stvar Rebolja Franceta.

Poravnava, sklenjena med Reboljem Francetom in upniki tako, da plača prvenstvene terjatve v celoti, ostalim upnikom pa 50%-no kvoto priznanih terjatev v enem letu v petih obrokih pod poročtvom njegove žene Rebolj Zofije, se glede na doseženo večino § 46 p. r. v smislu § 51 p. r. potrdi.

Okrajno sodišče v Novem mestu, odd. I.,
dne 3. avgusta 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

Št. 2120. 2277a—2—9

Razglas

o I. pismeni ponudbeni licitaciji za zgradbo železobetonskega mostu čez inundacijski jarek Pšate v km 11-260 drž. ceste št. 50.

Tehnični razdelek sreskega načelstva kr. banske uprave v Ljubljani razpisuje po naročilu kr. ban. uprave v Ljubljani od 7. avgusta 1931 V. No. 1413/4, in na podstavi čl. 86. do 98. zakona o drž. računovodstvu z dne 6. marca 1910. ter njegovih sprememb, odnosno spopolnitev za prevzem in izvršitev zgradbe železobetonskega mostu čez Pšato v Trzinu.

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 9. septembra 1931 ob enajstih dop. v prostorih tehničnega razdelka sreskega načelstva v Ljubljani, Št. Peterska vojašnica soba št. 55.

Vse natančnejše podatke glej »Službene objave« v »Jugoslovanu« št. 189 z dne 18. avgusta 1931.

Tehnični razdelek sreskega načelstva
v Ljubljani, dne 12. avgusta 1931.

Št. 2121. 2276a—2—2

Razglas

o I. pismeni ponudbeni licitaciji za zgradbo železobetonskega mostu čez Rovški potok v km 17-790 drž. ceste št. 50.

Tehnični razdelek sreskega načelstva kr. banske uprave v Ljubljani razpisuje po naročilu kr. ban. uprave v Ljubljani od 7. avgusta 1931 V. No. 1412/4, in na podstavi čl. 86. do 98. zakona o drž. računovodstvu z dne 6. marca 1910. ter njegovih sprememb, odnosno spopolnitev za prevzem in izvršitev zgradbe železobetonskega mostu čez Rovški potok.

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 10. septembra 1931 ob enajstih dop. v prostorih tehničnega razdelka sreskega načelstva v Ljubljani, Št. Peterska vojašnica soba št. 55.

Vse natančnejše podatke glej »Službene objave« v »Jugoslovanu« št. 189 z dne 18. avgusta 1931.

Tehnični razdelek sreskega načelstva
v Ljubljani, dne 12. avgusta 1931.

Razne objave

Objava.

Izgubil sem orožni list, ki se glasi na no lovsko puško dvočevko, izdan od sreske izpostave v Skofji Loki, pod zaporedno številko 69 ad spis 8000/28, na ime Hafner Franc, posestnik, Trnje 17, obč. Stara Loka. Proglasam ga za neveljavnega.

Jančevski vrh, dne 15. avgusta 1931.

Hafner Franc, s. r.

39.-

Vrsta 2941-00

Otroške sandale iz mehkega usnja, z močnim gumastim podplatom in s podpetnikom. Vašim malčkom neobhodno potrebne. Otroške Din 39.—, ženske 49.—, moške 69.—.

59.-

Vrsta 2852-05

Te čevlje iz laka s spono smo priredili za otroške. Nosijo se ob nedeljah in praznikih. Imamo prav take čevlje iz rjavega boksa za navadne dni.

89.-

Vrsta 3922-00

Sportni čevlji za otroke. Napravili smo jih iz rjavega boksa, z okrašenim jezikom. Močni podplati jamčijo, da bodo čevlji dolgo vzdržali.

169.-

Vrsta 1937-22

Elegantni polčevlji za gospode. Imamo črne in rjave, z gumastim podplatom. Praktični so za vsako priliko.

89.-

Vrsta 3762-22

Te smo priredili za bolj žive dečke. Proizvajamo jih iz mastnega kravjega usnja. Imamo pa tudi prav take iz mehkega usnja. Praktični čevlji za vsak štrpaci.

129.-

Vrsta 2852-05

Praktični čevlji iz laka ali rjavega telečjega boksa, ki se nogi dovršeno prilagajo. V njih je hoja jako udobna.

169.-

Vrsta 1834-22

Čevlji iz laka in boksa, za učence. Polkoničasta oblika, daje čevljem posebno eleganco. Izredno so udobni in praktični.

169.-

Vrsta 3635-18

Te čevlje smo priredili za gospodinjice, ki hodijo na trg. Trpežni in udobni polčevlji, z nizkim podpetnikom in z gumo. Praktična obutev za vsako žensko.

39.-

Vrsta 24

Elastični in trpežni telovadni čevlji. Neobhodno potrebni učencem pri telovadbi. Ti čevlji bodo vzdržali celo leto.

169.-

Vrsta 1634-22

Elegantni polčevlji iz telečjega boksa, rjave barve. Dovoljeno praktični in nenavadno udobni. Izdelali smo jih dijakom za šolo in praznik.

169.-

Vrsta 2945-11

Čevlji za vsakdanjo nošnjo. Napravljene so iz črnega ali rjavega boksa in s spono. Zelo praktični in udobni. Doblite jih po zelo nizki ceni.

169.-

Vrsta 9897-70

Visoki gumasti škornji. Zelo praktični in trpežni. Mnogo vam bodo koristili pri delu na polju in v vodi.

Obiščite nas, — postregli Vas bomo v Vašo popolno zadovoljnost.

Rata

Zanimiva lobanja

V gorovju Jervois v srednji Avstraliji so našli nedavno lobanjo pračloveka, o kateri pravi ravnatelj avstralskega zavoda za anatomijo Colin Mackenzie, da je ta lobanja najbolj zanimiva od vseh, kar so jih našli v novejši dobi. Mackenzie je predaval o tej lobanji v zdravniškem društvu v Canberri. Rekel je, da je ta lobanja neke ženske, ki je bila približno 30 let stara, živela pa je pred 1 milijonom let. Govoriti je mogla le malo. Ozko, nazaj nagnjeno čelo kaže na prav malo razvite možgane, ki so bili tako majhni, da tako majhnih še nikjer niso našli. Tudi zadnji del glave je zelo kratek. Mišice na zadnjem delu glave pa kažejo, da je ta ženska držala glavo pokonci le z veliko težavo, iz česar sledi, da je morala živeti v dobi, ko ljudje še niso hodili popolnoma pokonci. Mackenzie trdi dalje, da se da iz te lobanje sklepati, da obvladuje mišičevje ves intelektualni sistem in da ima ves duševni razvoj svoj izvor v mišičevju. Pokončna hoja je razmeroma še mlada lastnost človeka, ta lobanja pa da nas uči, da moramo biti zelo pozorni na činitelje in na okolnosti, od katerih je odvisna naša pokončnost.

hoja. Mi smo za mišičevje premalo skrbeli, gledali pa smo zelo na duševni razvoj; zato pa trpe ljudje na toliko boleznih.

Po treh letih vstala od mrtvih

Zanimivo zgodbo o prodajalki Arnouel, ki je pred leti pisala svoji materi pismo, da se bo usmrtila, sedaj pa so jo na čuden način zopet našli. Usmrtiti se je hotela, ker je v trgovini, kjer je bila nameščena, poneverila 1000 frankov, sramote pa, da bi veljala za tatovo, kar ni mogla preboleti. Mati izgube svoje hčerke kar ni mogla preboleti in ko so čez nekaj mesecev potegnili iz vode truplo mlade deklice, je mati res spoznala v utopljenki svojo hčerko. Truplo so nato pokopali, mati je pa vsako nedeljo obiskovala grob in ga krasila s cveticami.

Neki sorodnik nesrečnega dekleta pa je slučajno prišel v mesto Herblay in tam je opazil na trgu prodajalko surovega masla, ki se mu je zdela silno podobna njegovi pokojni sestrični. Ogovoril jo je, iz razgovora je pa spoznal, da je to res njegova »mrtva« sorodnica. Dekle je priznalo, da ji je zmanjkalo poguma usmrtiti

se; zato je pobegnila, in od tedaj naprej si pač služi svoj kruh, kakor pač ve in zna.

Sorodnik je odpeljal dekle s seboj v Pariz in konec? Poroka!

Nov način zdravljenja škrlatinke

Profesor dr. Friedman v Berlinu je prišel na nov način zdravljenja nevarne škrlatinke.

Škrlatinko so doslej zdravili z vbrizgavanjem seruma v bolnikovo meso. Vbrizgavanje pa je imelo prav pogostokrat zelo neprijetne posledice; če bi bili pa vbrizgavali manjše količine seruma, bi bil pa učinek ničev. Prof. Friedmann pa je našel način, da se more serum vbrizgavati tudi v žile dovodnice ali v »venec«. Ta način vbrizgavanja ima to prednost, da deluje serum mnogo bolj učinkovito, pa tudi znatno manj ga je treba. Spuščaji, kakor se pojavljajo pri škrlatinke, so izginili že v 6 urah, telesna toplota pa je postala tudi v 6 do 7 urah normalna; prej je začela vročina pri bolniku pojemat žele v dveh dneh.

Zatrjujejo, da bodo novo metodo preizkušali tudi še v drugih bolnišnicah in potem bodo šele izrekli zdravniki svojo sodbo o novem načinu zdravljenja škrlatinke.

Delovni čas v Ameriki

V Zedinjenih državah proučujejo vladni in gospodarski krogi prav resno vprašanje, če ne bi kazalo vpeljati petdnevni delovni čas, da se omili silna brezposelnost, ki se vedno bolj širi. Pri reševanju tega vprašanja dela vladi in industrijalcem največ brezglavice določitev tedenske mezde: eni so namreč zato, naj dobivajo delavci polno dosedanje mezdo, tudi če bodo delali le 5 dni, drugi pa zopet na vso moč pritiskajo za primerno znižanje delavskih plač.

Novi patenti

Statistika nemškega patentnega urada pove, da je prijavljenih največ patentov iz elektrotehnične stroke. Teh je namreč 18.052. Patentov, ki se tičejo gospodarskih in gospodinskih strojev, je prijavljenih 425. »Kemičnih« patentov je 353, patentov za kurilne naprave pa je 230. Prav dosti patentov se tiče tudi fotografije in kinematografov, namreč 221.

Za kratek čas

»Hvala, prijatelj — le obdrži svojo smodko, jaz ne kadim več!«

»Presneto mora biti tvoja žena energična!«

»Ali imate tudi francosko kuhinjo?«

»Seveda, seveda — kaj pa želite, gospod?«

»Dve mehko kuhani jajci...«

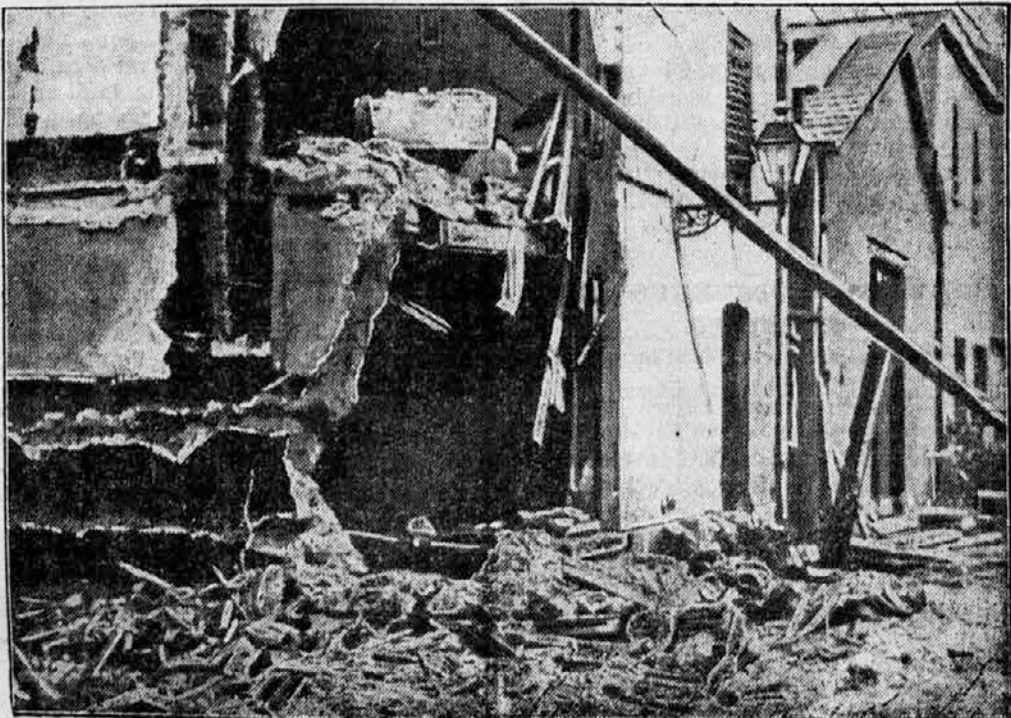
Vsega je preveč!

Iz Amerike poročajo, da je guverner v mestu New Orleans (na jugu Zedinjenih držav) sklical veliko konferenco, na katero so bili povabljeni tudi zastopniki sosednjih držav, da se posvetujejo, če ne bi kazalo, za l. 1932 vsak nasad bombaža prepovedati. Guverner je mnenja, da bi se vsled take prepovedi cene bombaža silno dvignile.

V zapadnem Teksosu (Mehika) pa so prepovedali pridobivanje petroleja, samo da bi ceno starega petroleja dvignili. Kdor bi pridobil petrolej skrivaj, pride pred vojno sodišče.

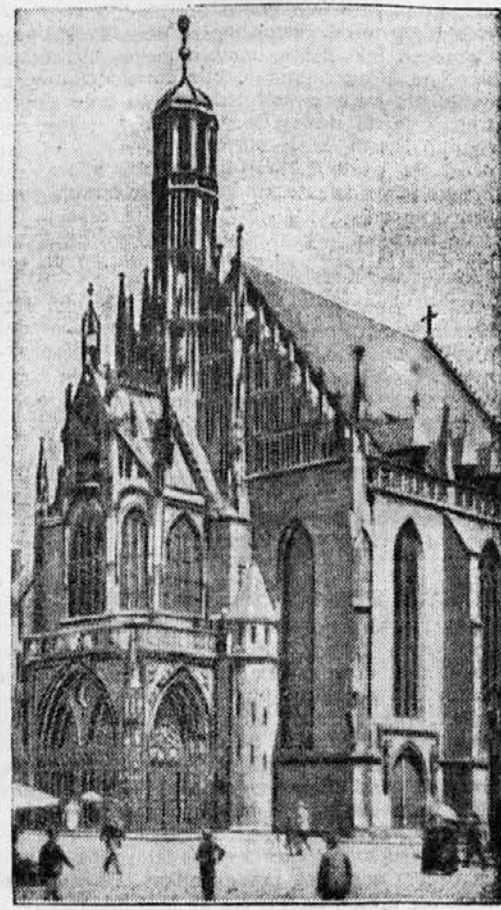
V Braziliji pa hočejo tudi letos sežgati na tisoče vreč kave, samo da bi dosegli višje cene za ostalo kavo.

Ta sistem pridobivanja in uničevanje blaga se imenuje »umno gospodarstvo...«

Strahovita eksplozija pri Lyon-u

V Lyonu v Franciji se je te dni valed eksplozije porušila trinadstropna hiša. Eksplozija je zahtevala 10 človeških žrtev, 15 oseb pa je bilo težko ranjenih. Hišo je pognala v zrak baje sama lastnica hiše, ki je bila silno zadolžena, pa je bržkone hotela svoje dolgovne poplačati z visoko zavarovalnico.

70. nemški katoliški shod

Od 26. do 30. avgusta bodo letos zborovali zastopniki nemških katoličanov v Nürnbergu. Program zborovanja je zelo obsežen. Na sliki vidimo cerkev »Naše Ljube Gospe« (»Liebfrauenkirche«), kjer bo slovesna služba božja.